БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 34 (17.027). ● 9 февраль 1978 йил, пайшанба ● Баҳоси 2 тийин.

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАКТУБИГА АМАЛИЙ ИШ БИЛАН ЖАВОБ БЕРМОҚДАЛАР.

ЗАРБДОР ЙИЛ МАРРАЛАРИ ЧОРЛАЙДИ!

КЎПМИНГКИЛОГРАММЧИЛАР САФИГА ҚЎШИЛИНГ!

ЎЗБЕКИСТОН ИЛҒОР СУТ СОҒУВЧИЛАРИНИНГ ОЧИҚ ХАТИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг мамлакат чорвачилик усталаридан А. Т. Антипова, Л. Д. Бризга, И. В. Гонца, А. С. Григорьев, А. Д. Довженко, М. Исоқова, Н. В. Козина, А. В. Копейкин, Я. П. Кихалов, Ж. Молдасанов, В. С. Руденко, Г. Я. Столяр ўртоқларга йўллаган табрикномасидаги сўзларни биз чуқур миннатдорчилик туйғуси билан ўқидик. Биз бу сўзларни Коммунистик партия оддий ферма меҳнатчиларига қилаётган катта ғамхўрликнинг яққол намунаси деб биламиз.

Маҳсулот етиштиришни тез кўпайтириш, унинг сифатини ошириш — кўп кишининг иши. Бутун коллективнинг, бригада, ферма, хўжаликнинг муваффақияти пировард натижада ҳар биримизга — мол боқаётган, бузоқ ўстираётган, сигир соғаётган кишиларга, қайси участкада меҳнат қилмасин, ҳар бир чорвадорга боғлиқдир. Биз, ферма ва комплексларнинг ходимларига суръатларни тезлаштиришгина эмас, сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштириш самарадорлигини ошириш ҳам топширилган. Ҳар бир участкадаги ишнинг аҳволини, жамики заиф ва кучли жиҳатларни яхши биладиган бизлар давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш планларини тўла ва ошириб бажариш, маҳсулот сифатини яхшилаш учун ҳали фойдаланилмаётган резервларни қидириб топиб, ишга солмасак, бу ишни биздан бошқа ким қилади, ахир?

Ҳозир КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1978 йил планини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун курашни кучайтириш тўғрисида»ги Мактубига амалий иш билан жавоб бериш лозим. Янги вазифалар янгича меҳнат қилишни талаб қилмоқда. Ҳозир чорвачилик касблари ходимларининг социалистик мусобақасини авжи чуқурлаштирадиган, уни янада юқори поғоналарга кўтарадиган пайт келди. Бизнинг фикримизча, эндиликда чорва ва паранда маҳсулдорлигини оширишгагина интилиб қолмай, шу билан бирга ўз қарамоғимиздаги чорва туёғини кўпайтириш, фермадаги ҳар бир ходим етиштираётган маҳсулот сифатини ошириш ҳисобига иш ҳажмини кўпайтириш ҳам зарур. Бир йил муқаддам ҳар биримиз 20 бош сигирга қараган бўлсак, бултур уларни 30 бошга, бу йил 50-80 бошга етказдик.

Машинада сут соғиш усталаридан тобора кўпроқ киши йилига минг центнер ва ундан ҳам зиёдроқ сут соғиб келмоқдалар, энг пешқадамлар эса икки минг центнердан ҳам ошириб сут соғиб олмоқдалар. 1976 йилда 53 киши шу маррага етган бўлса, ўтган йил якунига кўра 110 киши етди.

Республикамиздаги ана шу ҳаракатнинг ташаббускори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Красный водопад» экспериментал базасининг машинада сигир соғиш устаси Анастасия Ивановна Чудная 1977 йилда ўз қаровидаги 173 бош сигирдан 756 тонна ёки ҳар бир бош сигир ҳисобига 4370 килограмм сут соғиб олди. Унинг издошларидан — СССР Олий Совети депутати Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозидан Муҳтарама Ғаффорова 70 бош сигирдан 229 тонна ёки ҳар бир сигирдан 4670 килограмм сут соғиб олди. Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мунаввар Исоқова ўз қаровидаги 30 бош сигирдан 186 тонна сут соғиб олиб, ҳар бир сигирнинг ўртача маҳсулдорлигини 6206 килограммга етказди.

Меҳнатни ташкил этишнинг сут соғувчиларга ўз маҳоратларини жуда яхши намоён қилиш, техникадан юксак унум билан фойдаланиш имконини берадиган илғор усулларини жорий қилиш натижасида юксак кўрсаткичларга эришилди. Бошқа хўжаликларда ҳам ана шу энг асосий резервни ишга солиш мумкинлигига аминмиз.

Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш меҳнат унумдорлигини оширишнинг асосий йўли эканлиги шубҳасиз. Аммо ҳали комплекс механизациялашмаган фермада ҳам кўпроқ натижага эришса бўлади. Ҳар бир чорвадор ўз ишининг сифатини ошириши, бутун кучини сарфлаб меҳнат қилиши, иш вақтининг ҳар минутини қадрлаши муҳимдир.

Биз шунга аминмизки, ҳамкасб ўртоқларимиз чорва маҳсулдорлигини ошириш ва ўз қаровларидаги сигирлардан йилига минг центнер ва ундан ҳам кўпроқ сут олиш учун социалистик мусобақага актив қўшиладилар, сут етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан олган мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва маҳоратларини ишга соладилар.

Азиз касбдош дугоналар, минг центнерчилар сафига қўшилингиз!

Ойша ШАМСУДДИНОВА — Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси. **Соня МУСТАФИНА** — Пахтаобод районидаги «Маданият» совхозининг сут соғувчиси. **Муҳтарама ҒАФФОРОВА** — Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси, **Бонат ХУДОЙНАЗАРОВА** — Жиззах районидаги «Москва» колхозининг сут соғувчиси. **Анвара ЖЎРАЕВА** — Шаҳрисабз районидаги «Правда» колхозининг сут соғувчиси. **Тўхтахон ҚОРАБОЕВА** — Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхозининг сут соғувчиси. **Карима САФАРОВА** — Жомбой районидаги «Октябрь» колхозининг сут соғувчиси. **Бектош ҚОБИЛОВА** — Ленин йўли районидаги Ленин номли совхоз сут соғувчиси. **Ольга Фёдоровна МЕСЯЦЕВА** — Сирдарё областидаги «Малик» совхозининг сут соғувчиси. **Вазира ШОБОБОЕВА** — Тошкент районидаги Навоий номли колхознинг сут соғувчиси. **Дилбархон ДАДАБОЕВА** — Охунбобоев районидаги Ниёзов номли совхознинг сут соғувчиси. **Розия МАТЁҚУБОВА** — Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг сут соғувчиси.

АКТИВ ЙИҒИЛИШИ

АНДИЖОН, 8 февраль. (ЎзТАГ). Кеча Андижон область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда КПСС XXV съезди қарорлари асосида қурилиш ишларининг самарадорлиги ва сифатини янада ошириш вазифалари муҳокама қилинди.

Йиғилиш қатнашчилари тармоқ меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига жавобан беш йилликнинг учинчи йили планларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақани янада кенгроқ авж олдириб юборганликларини таъкидлаб ўтдилар. Асосий эътиборни ишга тушириладиган объектларга, илғор коллективларнинг тажрибасини ёйишга, мавжуд резервлардан тезроқ фойдаланишни таъминлашга қаратиш зарурлиги йиғилишда айтиб ўтилди.

Йиғилишда область партия комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

1978 йилги социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Қурилиш ва лойиҳалаш ташкилотларининг, қурилиш индустрияси корхоналарининг коллективлари қурилиш-монтаж ишлари юзасидан беш йилликнинг уч йили топшириғини Улуғ Октябрнинг 61 йиллигигача, йиллик планни эса 20 декабргача бажариш мажбуриятини олдилар.

МАКТАБНИНГ БУГУНГИ КУНИ ВА ЭРТАСИ

Тошкентда «КПСС XXV съезди ҳамда ривожланган социализм шароитида ўқувчи ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш форма ва методларини янада такомиллаштириш» мавзуида республика илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда олимлар, педагоглар, мактаблар ва ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларининг раҳбарлари, методистлар, халқ маорифи органларининг вакиллари иштирок этдилар.

Конференция қатнашчилари КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактабларининг ўқувчиларига таълим, тарбия беришни ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш билан боғлиқ турли масалалар юзасидан қилинган докладлар ва ахборотларни тингладилар. Республикада халқ маорифини янада ривожлантиришга қаратилган тавсиялар қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ДАЛАЛАР УЙҒОҚ

(РЕПОРТАЖ)

Қуёш ярқ этиб жамол кўрсатди-ю, оппоқ булутлар ортига яширинди. Далалар кўксини қоплаб ётган қор юзини силаб-сийпалаб шабада эса бошлади. Эрта баҳордан то кеч кузгача гавжум бўлиб турадиган муҳташам шийпонда бирон жон кўринмайди. Бино яқинидаги катта йўл ёқасида кулранг тусли кажавали мотоцикл турибди.

Шийпон ортидаги бепоён майдонда кетмон кўтарган икки киши кўзга ташланади. Улар ерга яхоб суви қуйишарди. Қор билан қопланган майдонлар оралаб улар ҳузурига етиб борамиз. Танишдик. Абдували Рустамов бошлиқ бригада сувчилари экан.

— 30 йилдан буён шу ишдаман, — дейди Раҳматулла Шукуров. — Ўғлим Сафарни ҳам ўз ёнимга олганман. Мана, бинойидек сувчи бўлиб қолди. 10-синфни битириб, қаторимга келган эди. Армия хизматини адо этиб қайтганидан кейин ҳам ёнимда ишлайверди. Тушлик ҳам бўлиб қолгандир-а, ўғлим?

Ота-бола сувчилар кетмонларини дала шийпонида қолдирдилар-да, бояги кажавали мотоциклга миниб, уйларига жўнаб кетишди.

Тушдан кейин яна Ворошилов районидаги Свердлов номли колхоз далаларини айландик. Хўжаликдаги асосий экин майдонлари яхоб сувига қондирилибди. Қолган далаларга эса Мусадил Турамонов, Исмоил Мавлонов, Раҳмат Ғаффоров, Карбой Холхўжаев, Баҳром Босимов, Кенжабой Эргашев сингари уста сувчилар обиҳаёт тарашарди.

Биз колхоз раиси Абдуалим Рустамовни сув тараётган дала бошида учратдик.

— Яхоб беришни бугун-эрта охирига етказамиз, — дейди моҳир пахтакор А. Рустамов. — Деҳқончиликда бу ишнинг аҳамияти беқиёс. Қиш палласида сувга тўйдирилган далаларга экилган чигит тупроқ намига бехато униб чиқаверади. Чигит ернинг намига ундириб олинмаса борми, ана ўшанда меҳнат ва чиқимнинг кўпайиб кетишини кўринг. Коллективимиз шунинг учун ҳам яхоб беришга алоҳида эътибор билан қарайди.

Бригада дала шийпонида А. Рустамов билан суҳбатлашдик. У хўжалик аъзолари қўлга киритаётган муваффақиятлар ҳақида қисқача сўзлаб берди:

— Ўтган йили минг гектардан зиёдроқ ерга пахта эккан эдик. Пландаги 31,2 центнер ўрнига 36,2 центнердан ҳосил олинди. Пахтанинг деярли ҳаммаси машиналарда териб олинди, таннархи ҳам анча арзонлашди. Натижада колхозчиларимизнинг ўртача ойлик даромади 1976 йилги 272 сўмдан 312 сўмга кўтарилди.

— Хўжалигимиз аъзолари қўлга киритган ғалабага Мерват Ўрозалиева, Файзулла Аҳатов, Маматқул Узоқов, Турсунали Йўлдошев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар катта ҳисса қўшишди, — сўзида давом этди колхоз раиси, — машъалларимиз бу йил 50 центнерлик маррани кўзлаб ҳозирданоқ унумли меҳнат қилишмоқда. Хўжалигимиз бўйича ўртача пахта ҳосилдорлиги 38 центнердан ошади.

Колхоз марказий устахонасидамиз. Бу ерда экиш агрегатларининг ҳаммаси баҳорга шай қилиб қўйилган. 14 та ҳайдов трактори ҳам эрта-индин батамом ремонтдан чиқади. «Зангори кема»лар эса 20 февралгача тахт қилинади.

Ўтган мавсумда ҳар бир терим агрегати билан ўртача 120 тоннадан пахта теришга эришган эдик, — дейди колхоз бош инженери Эшим Тошбулов. — бу йил «зангори кема»лардан яна ҳам унумлироқ фойдаланамиз.

Фаровон турмуш кечираётган Свердлов номли колхоз меҳнаткашларининг ишдаги улкан зафарлари бизни беҳад мамнун этди. Хўжалик баҳодирлари муборак ўнинчи беш йилликнинг зафарларга бой бўлаётган учинчи йилида ҳам пахтачилик, чорвачилик, ғаллачилик ва бошқа соҳаларда улкан ғалабаларни кўзлаб, ғайрат отига қамчи босаётирлар.

У. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Суратларда: Свердлов номли колхознинг 50 центнерчи бригада бошлиғи ва механизатори Файзулла Аҳатов билан моҳир сувчиси Раҳматулла Шукуров ўртоқлар.

А. Тўраев фотолари.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети Ўзбекистон ССР шаҳарлари ободончилиги ва санитария ҳолатини яхшилаш учун ўтказилган социалистик мусобақанинг 1977 йил тўртинчи кварталидаги якунларини чиқардилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи пул мукофоти **Фарғона шаҳрига** (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Тиллахўжаев, шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Йўлдошев, шаҳар коммунал хўжалик ва ободонлаштириш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Юсупов, маҳаллий саноат ва коммунал-маиший корхоналар ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси ўртоқ Турсунов) берилди. Байроқ Андижон шаҳридан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроқлари ва иккинчи пул мукофоти: **Тўрткўл шаҳрига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Нурумбетов, шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Машарипов, шаҳар коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Қўчқоров, маҳаллий саноат ва коммунал-маиший корхоналар ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси ўртоқ Қдиров) берилди. Байроқ Ангрен шаҳридан олиб берилади.

Тошкент шаҳрининг **Куйбишев районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Эргашев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Алиев район ободонлаштириш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Бойматов, маҳаллий саноат ва коммунал-маиший корхоналар ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси ўртоқ Акбарова) берилди. Байроқ Тошкент шаҳрининг Чилонзор районидан олиб берилади.

Қарши, Қўқон шаҳарлари, Тошкент шаҳридаги Киров ва Ленин районларини ободонлаштириш ва уларнинг санитария ҳолатини яхшилаш соҳасидаги иш дурустлиги қайд этилди.

«ПРОГРЕСС-1» КЕМАСИНИНГ ПАРВОЗИ ТУГАДИ

«САЛЮТ-6» ЭКИПАЖИ ПРОГРАММАГА МУВОФИҚ ИШЛАМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 8 февраль. (ТАСС). «Прогресс-1» автомат юк кемасининг парвози тугади.

Учиш программасига мувофиқ якунловчи операциялар ўтказилганидан кейин ердан берилган командаларга мувофиқ «Прогресс-1» кемаси фазода мўлжал олдирилди ва ҳисоблаб қўйилган вақтда унинг двигатель қурилмаси ишга туширилди. Тормозланиш натижасида кема пасайиш траекториясига ўтди, Тинч океан акваториясининг белгилаб қўйилган райони устида атмосферанинг зич қатламларига кириб, йўқ бўлиб кетди.

«Прогресс-1» кемаси 20 январь куни ер атрофи орбитасига чиқарилган эди. 22 январь куни «Салют-6» — «Союз-27» орбитал илмий-тадқиқот комплекси билан туташтирилди, комплексга у ёқилғи ва бошқа юклар элтиб берди. Ўн беш кун мобайнида транспорт кемаси киши бошқарадиган комплекс составида космосда учиб юрди.

6 февраль куни «Прогресс-1» кемаси «Салют-6» — «Союз-27» орбитал комплексидан ажратиб олиниб, мустақил бошқариш режимига ўтказилди, шу режим давомида кема системалари ва асбоб-ускуналарини синаб кўриш ҳамда пишиқлаштириш давом эттирилди.

Киши бошқараётган орбитал станциянинг двигатель қурилмаларига ёқилғи қуйиш ҳамда экипажнинг ҳаёт фаолиятини таъминлаш, илмий-тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказиш учун керакли асбоб-ускуналар, аппаратлар ва материаллар етказиб бериш соҳасидаги мураккаб техникавий эксперимент муваффақиятли бажарилганлиги совет космонавтикасининг катта ютуғидир. Бу ютуқ фан ва халқ хўжалиги манфаатлари йўлида космик фазони ўзлаштиришни давом эттиришнинг кенг истиқболларини очиб беради.

«Салют-6» — «Союз-27» орбитал комплекс экипажининг бугунги иш куни эрталаб соат 8 да бошланди. Космонавтлар Юрий Романенко билан Георгий Гречко белгиланган программага биноан ишламоқдалар.

Комплекс ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Космонавтлар ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

Л. И. Брежнев Б. Крайскийни қабул қилди

8 февраль куни КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев амалий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Австрия федерал канцлери доктор Б. Крайскийни қабул қилиб, у билан суҳбатлашди.

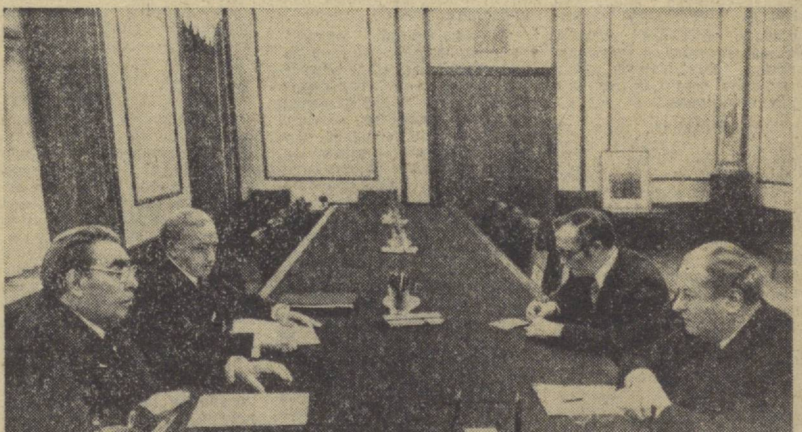

Суратда: суҳбат пайти.

(ТАСС—ЎзТАГ телефотоси).

Л. И. Брежнев Совет Иттифоқининг бетараф Австрия Республикаси билан анъанавий яхши қўшничилик муносабатларини чуқурлаштириш йўли принципиал, изчил характерда эканлигини таъкидлади. Бетараф мамлакатларнинг, шу жумладан Австриянинг давлатлар ўртасидаги ишончни мустаҳкамлаш ва кескинликни юмшатиш жараёнини янада ривожлантириш ишига амалий ҳисса қўшиш мудаосига Совет Иттифоқида тушуниб ва хайрихоҳлик билан қаралаётганлиги қайд этилди.

Федерал канцлер Б. Крайский Австриянинг Европа қитъасида ва бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш масалаларидаги позицияси Хельсинкидаги кенгашнинг Якунловчи актига мос бўлиб, Совет Иттифоқининг тутган позициясига яқин ёки мувофиқ эканлигини таъкидлади.

Томонлар сиёсий, савдо-иқтисодий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорликни мустақил демократик Австрияни қайта тиклаш тўғрисидаги давлат шартномасининг ўзгармас негизида бундан буён ҳам кенгайтириш ниятида эканликлари тасдиқланди.

Б. Крайский федерал президентнинг Л. И. Брежневни расмий визит билан Австрияга боришга таклиф қилганлигини эслатди. Л. И. Брежнев миннатдорчилик билдириб, қулай пайт келганда шу таклифдан фойдаланишга рози эканлигини таъкидлади.

Учрашув дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов ҳозир бўлди.

ВИЗИТ ТУГАДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан амалий визит билан СССРга келган Австрия Республикасининг федерал канцлери Б. Крайский 8 февраль куни совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказди. У КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан суҳбатнинг, Москвада олиб борган музокараларининг Австрия—Совет муносабатларини янада ривожлантиришдаги аҳамиятига юксак баҳо берди.

Австриянинг СССРдаги элчиси Х. Станденат Б. Крайский шарафига қабул маросими ўтказди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ С. М. ТОИРОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Сеит Меметович Тоиров Ўзбекистон ССР ўрмон хўжалиги министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил 8 февраль.
Тошкент шаҳри.

МУСОБАҚАДА ТУҒИЛГАН

БАЙРОҚ КИМГА ТЕГАРКИН?

Бу кун Урганч пассажирлар ташиш ишлаб чиқариш бирлашмасида қувончли ва тантанали бўлди. Коллективга Тошовуз шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Ўзбек ҳайдовчилари ва ремонтчилари гулдурос қарсаклар билан духоба Қизил байроқни қабул қилиб олдилар. Улар ўтган йил натижаларига кўра, область марказлари, биродарлашган шаҳарлар — Туркманистондаги Тошовуз ва Ўзбекистондаги Урганч ўртасидаги анъанавий социалистик мусобақада ғолиб чиққан эдилар.

...Мана йигирма йилдирки, бу анъанавий меҳнат беллашуви давом этиб, у ўз «орбита»сига борган сари кўпроқ янги-янги коллективларни тортмоқда. Мусобақани шаҳарлардаги саноат корхоналари бошлаб беришган эди. Кейин уларга савдо ва маиший хизмат кўрсатиш, медицина, маданият ва бошқа муассасалар ходимлари қўшилишди. Якка тартибда мусобақалашиш ҳақида ҳам шартнома тузила бошланди.

Биз Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери, Туркманистон ССР 40 йиллиги номли ремонт заводи слесари Д. Бердиевни цехда учратдик. Ҳозир корхонада иш айни қизиган пайт. Баҳорги экиш тикиш мавсуми яқинлашган сари қишлоқ хўжалиги техникаси ремонтини тезлаштириш зарур.

— Коллективимиз, — дейди Д. Бердиев, — Урганч ремонт заводидаги ҳамкасабаларимиз билан анчадан бери мусобақалашиб келади. Яқин-яқингача мусобақа якунлари чиқарилаётганда заводларнинг умумий кўрсаткичлари солиштирилар эди. Кунларнинг бирида мен Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзоси, слесарь К. Қутлимуродов билан танишиб қолдим. Биз у билан ишларимиз ҳақида суҳбатлашдик. Тажрибаларимизни ўртоқлашдик. Дуч келаётган қийинчиликлар ва муаммоларни муҳокама этдик.

Суҳбат охирида у, кел мусобақалашиб кўрайлик, анча қизиқарли бўлади. Бир-биримиздан ўрганса арзийдиган тажрибаларимиз бор. Қарийб бир хил ишлаяпмиз. Лекин янада олға интилишимиз керак-ку, деди. Шунинг учун ремонтдан чиққан моторларнинг ишлаш муддатини яна 50 соат оширишни таклиф қиламан. Хўш, сен-чи?

Уйга қайтдим. Ҳар хил фикрлар тинчлик бермай қўйди. Ишни қандай яхшилаш мумкинлигини ўйлай бошладим. Барча ремонт жараёнларини бир бошдан хаёлдан ўтказдим. Ҳа, клапанларни обдан ишқалаш, поршен ҳалқаларни яхшироқ текшириш, яширин камчиликларни қидириш керак. Хуллас, ҳозиргидан кўпроқ ютуқларга эришиш мумкинлигини исбот қилгим келаверди. Ана шундан бери мусобақалашиб келамиз. Баъзан К. Қутлимуродов, баъзан мен олдинга ўтиб кетамиз. Ўйлаб топган янгиликларимизни ўртоқлашамиз. Мосламалар ишлаб чиқсак, бир-биримизга хабар қиламиз.

...Бу, юзлаб мусобақадошлар ҳаётидан бир мисолдир. Якка тартибдаги меҳнат беллашувининг ҳаётбахш чашмаси мусобақалашаётган коллективларга янада юксакроқ социалистик мажбуриятлар қабул қилиш, янада юксакроқ марраларни эгаллаш имконини бермоқда.

Иккала шаҳардаги турдош корхоналар — пахта тозалаш заводлари, тикувчилик фабрикалари, гўшт комбинатлари, автопаркларда йилдан-йилга маҳсулот ишлаб чиқариш кўпаймоқда. Меҳнат унумдорлиги ошмоқда.

— Бу мусобақа бизга нима бермоқда? — ҳикоя қилади Тошовуз шаҳар партия комитети секретари Ю. Отажонов. — Усиз юксак мажбуриятларимизни бажаришимиз қийин бўларди. Масалан, ўтган йилги натижани олайлик. Урганчликлар сўзларининг устидан чиқишди. Биз ҳам орқада қолганимиз йўқ. Беш йилликнинг икки йили планини 1 декабрда адо этдик. Топшириқдагидан ташқари 10 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдик. Бунга икки шаҳарнинг доимий рейдлари, ўзаро текшириш бригадалари ёрдам беришди. Бригадалар составига ишлаб чиқаришнинг энг яхши ташкилотчилари, етакчи инженерлар, илғор ишчилар киради. Бундай рейдлар таҳлилнинг чуқурлиги, корхоналар фаолиятига баҳо беришда принципиаллиги, дўстона, аммо ўткир танқиди билан ажралиб туради. Биз мусобақа ва рейдлар якунларини шаҳар партия комитетлари бюроси йиғилишларида ва йилига икки марта ўтадиган шаҳарларнинг партия-хўжалик активи кенгашларида муҳокама қиламиз. Энг яхши коллективлар қайд қилиниб, колоқларни қизартирамиз. Мусобақа маҳаллий матбуот, радио ва телевидение орқали кенг ёритиб борилади. Урганч ва Тошовуз шаҳар партия комитетлари ва шаҳар ижроия комитетларининг иккита кўчма Қизил байроғи таъсис этилган. Тошовуз байроғи Урганч шаҳрининг энг яхши коллективига, Урганч шаҳриники эса Тошовуз шаҳрининг энг яхши коллективига берилади. Шаҳарлараро меҳнат беллашувида энг асосий нарса, бу — ўзаро ёрдам, тажрибаларни мунтазам суратда алмашишдир.

Тошовуз ёғ экспеллер комбинатида ўсимлик мойи тайёрлашни кўпайтириш учун бир группа рационализаторлар Ўрта Осиё озиқ-овқат саноати илмий-тадқиқот институти ходимлари билан ҳамкорликда чигитни юксак унум билан тозалаш мосламасини ишлаб чиқдилар ва ўрнатдилар. Натижада маҳсулот ҳажми ошди, сифат яхшиланди. Йиллик самара 22 минг сўмни ташкил қилди.

Янги ускуналар созлаб бўлиниши биланоқ унинг чизмалари ва кўпгина деталлари урганчлик ёғчиларга топширилди. Урганч ёғ заводи ишчилари тошовузлик ҳамкасблари билан бирга бу янгиликни ўзларида жорий қилдилар. Урганчликлар мусобақадошлари олдида қарз бўлиб қолмадилар. Урганчлик ишчилар ва мутахассислар Тошовузга ўзларининг қатор рационализаторлик таклифларини олиб келдилар. Оқибатда Тошовуз ёғ экспеллер заводида ёғ ишлаб чиқариш йилига 13 минг тоннадан 17 минг тоннага кўтарилди. Чакана ютуқ эмас-а! Бундай қардошларча ўзаро ёрдамни бошқа корхоналарда ҳам кўриш мумкин. Тошовуз тикувчилик фабрикасида урганчликлар ташаббуси билан янги машина ва моделлар жорий қилинди. Тошовузлик тикувчиларнинг ишлаб чиқаришни ташкил қилиш борасидаги тажрибаси урганчликларга катта ёрдам бермоқда. Гўшт комбинатларида мусобақадош дўстларнинг кўмаги билан маҳсулот хиллари кўпаяётганини гапириб беришади. Икки шаҳар бинокорлари бригада пудратини жорий қилиш соҳасидаги тажрибаларини мунтазам алмашиб турадилар. Бундай мисоллар сон-саноқсиз.

Шаҳарлар ўртасида кенг маданий алоқа йўлга қўйилган. Бадиий ҳаваскорлик коллективлари турдош корхоналарда концертлар берадилар. Тошовуз ва Урганч спортчиларининг ўртоқлик учрашувлари анъана бўлиб қолган.

Мусобақа давом этмоқда. Биргаликда куч-ғайратнинг сарфланиши туфайли икки шаҳар экономикаси муваффақиятли ривожланмоқда.

А. КУЧЕРЕНКО,
«ПРАВДА» мухбири.
Тошовуз шаҳри (Туркманистон ССР) — Урганч шаҳри (Ўзбекистон ССР) («Правда» газетаси, 6 февраль).

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Пахтакор районидаги Акмал Икромов номли совхоз бош экономисти Фарҳод Сайдалиев билан қишлоқ хўжалиги техникуми ўқитувчиси Умрқул Эшмонов моҳир агитаторлардан ҳисобланишади. Улар меҳнаткашлар ўртасида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубини кенг пропаганда қилмоқдалар. Суратда: Ф. Сайдалиев ва У. Эшмонов ўртоқлар совхоз партия комитетининг партиявий-сиёсий ишлар кабинетида навбатдаги суҳбатга тайёрланмоқдалар.

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН ДЎСТЛИГИ ДЕКАДАСИ

Совет Иттифоқида 23 январдан 7 февралгача Ҳиндистон Республикаси кунига ва Совет — Ҳиндистон дўстлиги жамиятининг 20 йиллигига бағишланган Совет — Ҳиндистон дўстлиги декадаси бўлиб ўтди.

Шу кунларда Москвада, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг пойтахтларида, бошқа шаҳарларда жамоатчилик йиғилишлари, дўстлик кечалари ва митинглари ўтказилди. Совет кишилари кўп миллионли ҳинд халқига миллий мустақилликни мустаҳкамлаш, социал тараққиёт ва тинчлик учун курашда яна янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

Совет — Ҳиндистон дўстлиги жамиятининг коллектив аъзолари бўлмиш маданият саройлари ва уйларида, фабрика ва заводларда, колхоз ва совхозларда, мактаблар ва олий ўқув юртларида лекция ва кино кўриклар ташкил қилинди, совет кишиларини Ҳиндистоннинг тарихи ва маданияти билан, дўст халқнинг мамлакат мустақил экономикасини мустаҳкамлашда эришган муваффақиятлари билан таништирувчи кўпдан-кўп виставкалар намойиш қилинди.

Совет — Ҳиндистон дўстлиги декадасида Ҳиндистон — Совет маданий жамиятининг раҳбарлари ва активлари қатнашдилар. Улар ўз нутқларида Ҳиндистон билан СССР ўртасидаги замон синовидан ўтган ҳамда тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1971 йилда имзоланган Шартнома билан мустаҳкамланган муносабатлар йил сайин ривожланиб бораётганлигини айтдилар. Бу муносабатлар иккала мамлакат халқларининг манфаатларига, бутун дунёда тинчлик ишига хизмат қилмоқда.

(ТАСС).

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ АМАЛДА

СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТНИНГ ОЛИЙ БОСҚИЧИ

Ривожланган социалистик жамият ҳақида фикр юритиладиган бўлса, уни ҳақли равишда Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги ва СССР янги Конституциясининг қабул қилиниши билан боғлаймиз. Зеро, ривожланган социалистик жамият Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли жамиятимиз тараққиётининг натижаси мамлакатимизда социализм қурилиши ва ривожланишининг якунидир.

Янги Конституция — бу Совет давлати бутун 60 йиллик ривожининг умумлашган якунидир. Бу Конституция Октябрь ғоялари, улуғ Ленин васиятлари муваффақият билан амалга оширилганлигининг ёрқин гувоҳидир.

Янги Конституция ҳақли равишда ривожланган социалистик жамиятнинг ҳаёт қонуни деб аталмоқда. Чунки, Совет Иттифоқида худди шундай жамият қурилди, ҳозир социалистик ҳамдўстликдаги қатор бошқа мамлакатларда ҳам шундай қилинмоқда.

Социализм асосларининг вужудга келтирилиши, яъни эксплуататор синфларнинг тугатилганлиги, халқ хўжалигининг барча секторларида ижтимоий мулкчиликнинг қарор топганлиги ҳали бевосита коммунизмга ўтиш имконини бермайди. Ғалаба қозонган социализм муайян етук босқичлардан ўтиши керак. Ривожланган социалистик жамиятгина коммунистик қурилишга киришиш имконини беради.

Совет ҳокимиятнинг зафарли одимлари натижасида мамлакатнинг индустрлаштирилиши, қишлоқ хўжалигининг коллективлаштирилиши, СССРда маданий революциянинг амалга оширилганлиги туфайли социалистик жамият асослари қурилди.

1936 йил декабрда қабул қилинган СССР Конституциясида ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида социализм ғалаба қозонганлиги, социалистик уклад ягона, ҳукмрон хўжалик системасига айланганлиги қайд қилинди.

Бироқ, ўтиш даврининг ниҳоясига етказилиши ва социализм қурилганлиги унинг узил-кесил ғалаба қозонганлигини билдирмасди. Чунки, капитализмни тиклаш хавфи бартараф этилмаган эди.

Иккинчи жаҳон уруши Совет Иттифоқи эришган тарихий ғалаба, жаҳон социализм системасининг вужудга келганлиги Осиё, Африка, Латин Америкасида революцион ҳаракатнинг ўсганлиги, СССРнинг янги иқтисодий потенциали социализмнинг янги босқичга ўтиши учун шарт-шароит яратди.

Эллигинчи йилларнинг ўрталарида жаҳондаги кучлар нисбати социализм фойдасига ўзгарди. КПСС XXI съездида ҳақли равишда хулоса чиқарилганидек, бизнинг мамлакатимизда социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қозонди. СССРда капитализмни тиклашга ва социалистик ҳамдўстликка путур етказишга қодир бўлган куч дунёда қолмади.

Социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалабаси айни вақтда Совет Иттифоқи ўз тараққиётининг янги босқичига — етук социализм босқичига кирганлигидан дарак берди.

Коммунистик формациянинг қарор топиши ва ривожланиш жараёнининг мантиқи ва унинг тарихий бориши социализм тўла ғалаба қозонгандан кейиноқ дарҳол коммунизмнинг олий босқичига кириб бўлмаслигидан далолат беради. Бунинг учун социализм муайян тараққиёт босқичидан ўтиши зарур. Бу даврда коммунизмнинг биринчи босқичидаги объектив имкониятлар ва афзалликлар тўла ва ҳар томонлама рўёбга чиқади. Коммунизмга ўтиш йўлида социализм афзалликларининг ҳар томонлама намоён бўлиши учун барпо этилган давр худди шу ривожланган социализм давридир. Шунинг учун ривожланган социализм назариясини ишлаб чиқиш коммунизм қурилишида жуда катта аҳамиятга эгадир.

Агар ривожланган социалистик жамиятнинг умумий белгиларини, қонуниятларини характерлайдиган бўлсак шуни айтиш керакки, социалистик жамиятнинг бу босқичида унинг ўз негизида социалистик экономика, ижтимоий мулкчилик янада ривожланади.

Жамиятнинг бутун иқтисодий ҳаёти мислсиз ривожининг натижаси сифатида экономиканинг янги жуда катта миқёслари яратилди. Чунончи, миллий даромад 1976 йилда революциядан олдинги даврга нисбатан 65 баравар ўсди. Саноат икки ярим кун ичида 1913 йилда қанча маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, шунча маҳсулот чиқарди. Маҳсулотнинг кўпгина муҳим турларини ишлаб чиқариш бўйича СССР дунёда биринчи ўринга чиқди, жаҳон саноат ишлаб чиқариш миқёсида мамлакатимизнинг ҳиссаси 1913 йилдаги 4 процентдан 20 процентга кўтарилди. Ишлаб чиқариш структурасида чуқур ўзгаришлар юз берди.

СССРда ягона халқ хўжалиги комплекси таркиб топиб, у ўз ичига барча иттифоқдош республикаларни, иқтисодий ва маъмурий районларни олади. Мамлакатимизда яшовчи барча социалистик миллатлар ва элатлар замонавий индустрия, юксак даражада механизациялаштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларидан, кенг тармоқ ёзган фан, маданият, санъат самараларидан баб-баравар баҳраманд бўлмоқдалар.

Халқ хўжалиги структураси оптималлаштирилди. Жумладан, социалистик ишлаб чиқаришнинг мақсади, яъни жамият талаб-эҳтиёжларини максимал даражада қондириш нуқтаи назаридан олганда қишлоқ хўжалигининг техника билан қуролланиш даражаси бўйича ва маҳсулот етиштириш миқёслари бўйича қолоқлиги тугатилди.

СССРда қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулоти 1975 йилда 1940 йилдагига нисбатан 2,5 баравар кўпайди. 1967 йилда 148 миллион тонна дон, 11,5 миллион тонна гўшт, 6 миллион тонна пахта етиштирилган бўлса 1977 йилда 194 миллион тонна дон, 15 миллион тонна гўшт, 8,4 миллион тонна пахта тайёрланди. Бу соҳаларни янада ривожлантириш борасида катта тадбирлар амалга оширилмоқда.

Социализмнинг моддий-техника базаси, миллий даромаднинг барқарор суръатлар билан ўсиб бораётганлиги катта куч ва маблағларни халқ фаровонлигини ошириш вазифаларига сарфлаш учун реал имконият яратмоқда. КПССнинг халқ фаровонлигини жиддий равишда оширишга қаратилган иқтисодий сиёсати мамлакатимизнинг бундан кейинги узоқ даврга мўлжалланган хўжалик тараққиётининг умумий ориентациясини белгилаб бермоқда. Совет ҳокимияти йилларида ишчиларнинг реал даромадлари 10 баравар ва деҳқонларнинг даромадлари 14 баравар ошди.

Етук социализм даврида моддий ва маънавий бойликларни истеъмол қилиш даражаси бўйича синфлар, социал группалар ва жамият аъзоларининг бир-бири билан ҳар томонлама яқинлашиш жараёни юз бермоқда. Кам иш ҳақи оладиганларнинг даромадлари тез ўсиб бормоқда, қишлоқдаги турмуш шароити шаҳар даражасига жадал суръатлар билан тенглашиб бормоқда. Ана шу умумий юксалиш билан бирга ишчи ва колхозчиларнинг фаровонлик даражаси ҳам бир-бирига яқинлашмоқда.

Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатининг янги даражаси ривожланган социализмнинг ўзига хос хусусиятидир. Бу даврда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги янада янги даражага кўтарилади, бутун ишлар сифати тағин ҳам ошади.

Социализм экономикасининг етуклик даражасини шундан ҳам кўриш мумкинки, бу даврда социалистик ишлаб чиқаришнинг экстенсив методларидан тобора интенсив методларига ўтилади, бунда маҳсулот ва миллий даромаднинг ўсиши кўп жиҳатдан меҳнат унумдорлигини ўстириш ва самарадорликни ошириш ҳисобига таъминланади. Шунинг учун ҳам ўнинчи беш йиллик — самарадорлик ва сифат беш йиллигидир.

КПСС XXV съездида қайд қилинганидек, самарадорлик — бутун иқтисодий стратегиянинг энг муҳим таркибий қисмидир.

Ривожланган социализмнинг ўзига хос томонларидан яна бири янги социалистик турмуш тарзини шакллантиришдан иборат. Унинг асосини жамиятнинг социал-иқтисодий ҳаётидаги тенглик, шахс эркинлиги, ишлаб чиқариш, сиёсат, маданият соҳасида активлик кўрсатиш, яъни ўз жамиятининг хўжайини эканлик туйғусини чуқур сингдириш ташкил этади. Шуни айтиш керакки, бунга социализм асосларининг вужудга келтирилиши билан асос солинган эди. Социалистик турмуш тарзини тўла равишда шакллантириш эса ривожланган социализм даврида юз беради.

Меҳнатнинг бутун жамият ҳаётидаги, ҳар бир коллектив ва ҳар бир киши ҳаётидаги янги роли ва янги ўрни социалистик турмуш тарзининг энг муҳим, ўзига хос хусусиятларидан биридир. Жамият меҳнатга қобилиятли ҳар бир кишини ишчи ўрни билан таъминлайди, унга зарур билим ва малака олиш имконини беради, унинг сиҳат-саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилади. Жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси ўз қобилиятига ва тайёргарлик даражасига мувофиқ иш билан таъминланишига қатъий ишонади. Бу ҳол социалистик турмуш тарзини айниқса ёрқин характерлаб беради. Ишлаб чиқариш воситаларига ижтимоий эгалик қилиш шароитида синфий эгоизм яшаш учун кураш ўрнига ўзаро ёрдам, ҳамкорлик, бир-бирини қўллаб-қувватлаш ва коллективизм қарор топади.

Ривожланган социализм шароитида юз бераётган жуда катта тараққиёт аҳолининг социал структурасининг ўзгаришида яққол сезилмоқда. Халқ хўжалигида банд бўлганларнинг умумий миқдори кўпайиб бормоқда. Меҳнаткашларнинг умумий сонида ишчилар, хизматчилар миқдори тобора кўпайиб бормоқда. Бу моддий жиҳатдан ҳам, маданий турмуш жиҳатидан ҳам катта самаралар бермоқда.

1939 йилда ишчи ва хизматчилар 50,2 процентни, жумладан ишчилар 33,5 процентни, кооперативлашган меҳнаткашлар эса 47,2 процентни ташкил этган бўлса, 1975 йилда ишчи ва хизматчилар 85 процентни, колхозчилар 15 процентни ташкил этди.

Умумий ўрта таълимга ўтиш таъминланди. Ҳозирги вақтда ишчиларнинг 72,2 проценти олий ва ўрта маълумотга эга. Бу рақам 1936 йилда 8 процентни ташкил этганди. Шу вақт ичида ўрта ва олий маълумотли мутахассислар саноатда 34 баравар, қишлоқ хўжалигида 47 баравар ўсди.

Бизнинг мамлакатимизда миллий масала интернационализм ва халқлар дўстлиги негизида ҳал қилинди. Совет Иттифоқи халқларининг тенглиги, қардошлиги бузилмас бирлиги таъминланди. Кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи таркиб топди. Миллатларнинг ўзаро яқинлашиш жараёни жамиятимиз ҳаётининг ҳамма жабҳаларида яққол кўринмоқда.

Хотин-қизларнинг ижтимоий ҳаётга жалб этилганлиги бизнинг жуда катта ютуғимиздир. Уларнинг эркаклар билан тенг ҳуқуқлилиги таъминланди. Мамлакатимизда иш билан банд бўлганларнинг ярмидан кўпи хотин-қизлардир. Маориф ва соғлиқни сақлаш соҳаларида эса хотин-қизлар аксарият кўпчиликни ташкил этади.

Етук социализм шароитида демократиянинг юксак босқичига эришилди. Социалистик жамиятнинг ривожланиши социал тенглик ва адолатни юксак даражага кўтарди, ҳар бир совет кишиси ижтимоий ҳаётда актив қатнашиш учун тўлиқ ҳуқуқлар ва эркинликларга эгадир.

Лекин бундан партия ва давлатнинг жамиятга раҳбарлик роли сусайиб боради, деган маъно келиб чиқмайди. Чунки социалистик жамиятни ривожлантиришга раҳбарлик қилиш Коммунистик партиянинг авангардлик, йўналтирувчилик ролини янада оширишни тақозо этади. Социал-иқтисодий организм қанчалик мураккаб бўлса, у тўғри раҳбарликка шунчалик катта эҳтиёж сезади. Коммунистик партия раҳбарлик ролининг кучайиши социал ва иқтисодий ривожланиш қонуниятларини юксак даражада тушуниб етишни, бунда истиқболни ҳисобга олишни ва амалий фаолиятда ана шу қонуниятлардан моҳирона фойдалана билишни назарда тутади.

Ривожланган социализм социал тараққиётнинг шундай юксак ютуғики, инсониятнинг тарихий тараққиётида илгарилари бундай юксак ютуққа эришилган эмас. Бинобарин, ривожланган социализм коммунизм йўлидаги қонуниятли босқичдир. Ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлари билан айтганда, Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабаси бизнинг мамлакатимизни, бизнинг халқимизни социал тараққиётнинг олдинги сафига олиб чиқди. Бугунги кунда, орадан 60 йил ўтгандан кейин биз ана шу социал тараққиётнинг энг олдинги марраларида муносиб ўринни эгаллаб турибмиз. Биз ер юзида биринчи бўлиб ривожланган социалистик жамият барпо этдик, биринчи бўлиб коммунизм қурмоқдамиз.

Шундай қилиб, ривожланган социализм — инсоният томонидан босиб ўтилган жуда катта тарихий йўлдаги энг катта ютуқдир. СССР янги Конституциясида ёзилганидек, ривожланган социализм — бу етук социалистик ижтимоий муносабатлар жамиятидир. У ватанпарвар ва интернационалист меҳнаткашларнинг юксак даражада уюшган ғоявий ва онгли жамиятидир.

Ривожланган социализм шундай жамиятки, унинг ҳаёт қонуни ҳамманинг бир киши тўғрисида, ҳар бир кишининг ҳамма тўғрисидаги ғамхўрлигига асосланганидир. Шунинг учун ҳам у коммунизм йўлидаги қонуний босқичдир.

М. РАСУЛОВ,
иқтисод фанлари доктори, профессор.

ТЎҚИМАЧИЛАР УЧУН МАШИНАЛАР

Наманганадаги Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли шойи газламалар комбинати коллективи корхонани реконструкция қилишга киришди. Бу ерда эскирган ускуналар ўрнига янги тараш ва титиш машиналари монтаж қилина бошланди. Бу йил 110 та серунум техника ўрнатиш мўлжалланган. Бундан ташқари осма транспортёр ишга туширишга ҳозирланяптики, у цехлардан омборга маҳсулот элтиб туради. Уни жорий этиш натижасида юк ортиш-тушириш ишларини механизациялаш даражаси анча ортади.

Корхонани техника жиҳатидан қайта қуроллантиришни беш йиллик охиригача битказиш мўлжалланади. Натижада шойи газлама тўқиш 2,5 баравар кўпайиб, йилига 25 миллион метр чиқариладиган бўлади.

Шаҳарком ҳисоб берди

Жиззах шаҳар партия комитети кейинги йилларда сон жиҳатдан ўсиб, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланиб бормоқда. Коммунистларнинг сифат состави яхшиланяпти. Ўтган йили партия сафига қабул қилинганларнинг 71,5 процентини меҳнат ва ижтимоий-сиёсий жиҳатдан чиниққан ишчиларнинг азангарди ташкил этди. Коммунистлар меҳнаткашларнинг яратувчилик ишларида авангард. Ўтган йили шаҳар корхоналари область саноати маҳсулотининг 52 процентини ишлаб чиқарди. Меҳнат унумдорлигининг ўсиши ҳисобига 6,3 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди. 3 миллион сўмлик капитал қурилиш ишлари бажарилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига жавобан шаҳар аҳолиси бу йил ялпи саноат ишлаб чиқаришини ўтган йилгидан 6,2 процентга, қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини 33 процентга оширишни мўлжалламоқда. Коммунистларнинг зонал партия йиғилишларида ана шу марраларни эгаллаш тадбирлари ҳақида гап борди. Шаҳар партия комитетининг ҳисоботи зонал партия йиғилишларида кенг муҳокама қилинди.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

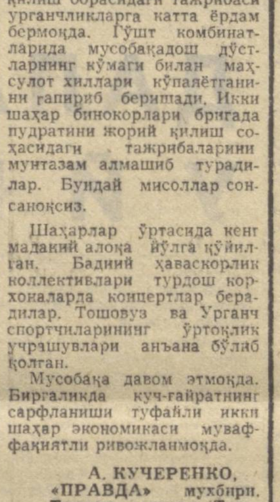

Муҳаммаджон Туробов Тошкент трактор заводининг 7-цехида меҳнат қилади. Ленин орденли ишчи ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш учун мусобақада фаол қатнашмоқда. Суратда: шу кунларда 1979 йил ҳисобига маҳсулот тайёрлаётган илғор ишчи Муҳаммаджон Туробов.

А. Тўраев фотолари.

ОЗ ҲАРЖ ҚИЛИБ

Янгийўлдаги «Нормал» заводи йиллик топшириғини бажармоғи — мебель фабрикаларига 20 миллионта стяжка бермоғи учун нормага нисбатан 94 тонна камроқ металл керак бўлади. Тошкентдаги «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари таклиф этган янги технология туфайли шунча металл тежалиши мумкин. Халқ истеъмоли молларининг намуналарини ишлаб чиқувчи бўлим инженерлари металл тежашдан ташқари бошқа мақсадлар учун ускуна ва асбобларни бўшатишга ҳам муваффақ бўлдилар. Янгилик «Нормал» заводига бир йилда 188 минг сўм пулни тежаб қолиш имконини беради. (ЎзТАГ).

КОМСОМОЛ ҲАЁТИ

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНМОҚДА

Республика комсомол-ёшлари Ленин комсомолининг 60 йиллиги ва ВЛКСМ XVIII съезди шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб, социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар. «ВЛКСМ XVIII съездига — 18 зарбдор ҳафта!» ҳаракати оммавий тус олиб кетди. Социалистик мусобақа ғолиблари комсомол комитетлари томонидан кенг рағбатлантирилмоқда. Андижон районидаги колхозлараро қурилиш тресты комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи А. Солиев, Аму-Бухоро канали қурилиш бошқармасига қарашли 6-механизациялашган колонна комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Р. Ғуломов, Фориш районидаги Киров номли совхоз чўпони А. Қўнишбоев, Мўйноқ шаҳридаги 63-автобаза шофёри Ш. Дўйсенбоев сингари 13 ёш меҳнатчи республика социалистик мусобақасида ғолиб чиқди.

ТЕХНИКА РЕМОНТИГА — КОМСОМОЛ КАФОЛАТИ

Тошкент область Қуйи Чирчиқ районидаги Ленин орденли «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхози ва Ленин номли колхоз комсомол-ёшлари техника ремонтини тез ва сифатли ўтказиб, уни ардоқлаб сақлашни ўз оталиқларига олдилар. Ташаббускорлар ВЛКСМ XVIII съезди очиладиган кунгача ҳамма трактор ва агрегатларни шай қилиш иштиёқида ремонтни қизитиб юбордилар. Республика областларида уларнинг ташаббуслари кенг қўллаб-қувватланмоқда. «Техника ремонтига — комсомол кафолати» шиори остида меҳнат қилаётган ёш ремонтчилар ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили мўл ҳосилига пухта замин тайёрламоқдалар.

МЕТАЛЛ ПАРЧАЛАРИ — ВАТАНГА

— Ватанга кўпроқ металл парчалари етказиб берамиз!

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 76-ўрта мактаб, Тошкент қурилиш техникуми ва 2-ҳунар-техника билим юрти комсомол-ёшлари, ўқувчилари ана шундай шиор билан республикадаги барча тенгдошларига, ёш пионерларга мурожаат қилдилар. Ташаббускорлар шонли Ленин комсомолининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашаётган ҳар бир йигит-қизни кўпроқ металл парчаси йиғиб топширишга даъват этдилар. Ўқув юртларида, мактабларда, корхоналарда, хўжаликларда бу ҳаракат қизғин тус олиб кетди.

МЕХАНИЗАТОРЛАР САФИ КЕНГАЯДИ

Самарқанддаги В. В. Куйбишев номли қишлоқ хўжалик институти комсомоллари ажойиб ташаббус бошладилар. Улар студентлардан 500 кишини механизаторлик касбига тайёрлашга аҳд қилдилар. Улар бу йилги мавсумда область пахтазорларида 10 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олдилар.

САМАРАДОРЛИКНИ КЎЗЛАБ

САМАРҚАНДЛИКЛАР 600 МИНГ ТОННА ПАХТА ЕТИШТИРИШ УЧУН МУСОБАҚА БОШЛАДИЛАР

Ўнинчи беш йилликнинг катта меҳнат зафарлари билан якунланган дастлабки икки йили республикамизнинг барча областлари сингари Самарқанд области партия, совет ташкилотлари, меҳнат аҳли фаолияти ва ҳаётида ҳам ўчмас из қолдирди. [illegible]

Эришилган муваффақиятлар заминида [illegible]

Бошқа тармоқларда бўлгани каби қишлоқ хўжалик соҳасида ҳам [illegible] Пахтачи, Нарпай, Каттақўрғон [illegible] Иштихон, Пастдарғом ва бошқа районларида [illegible]

[illegible] Ўтган йили область бўйича гектаридан 33.3 центнердан пахта хирмони кўтарилди. Бу йили 35 центнердан марра [illegible]

Нарпай районидаги «Октябрь» колхози [illegible] 31.6 центнердан пахта хирмони кўтариб [illegible] 24.5 процент [illegible] 779 минг сўм [illegible] Пахтачи районидаги «Самарқанд», Охунбобоев номли «Коммунизм», Киров номли, Пастдарғом районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Карл Маркс номли, [illegible] районидаги «Москва» колхози каби хўжаликлар ҳам пахтадан юқори ҳосил етиштириб ,катта даромад олдилар. Мўл ҳосил, кўп маҳсулотларнинг самараси ўлароқ Пахтачи, Каттақўрғон, Ургут районларида бир йиллик ялпи даромад 3.8 — 4,9 миллион сўм кўпайди. Бу меҳнат аҳли турмуш фаровонлигини янада яхшилашга катта таъсир кўрсатмоқда.

Ирмоқлар бирлашиб дарёлар ҳосил қилганидек, область меҳнат аҳлининг фидокорона меҳнати туфайли ўтган юбилей йилида пахта тайёрлашда мисли кўрилмаган ғалабага эришилди, область пахтачилиги тарихида биринчи марта 580 минг тонналик «оқ олтин» хирмони кўтарилди. Тўққизинчи беш йилликнинг , сўнгги йилидагига нисбатан ўнинчи беш йилликнинг дастлабки икки йилида область бўйича пахта етиштиришнинг кўпайиши қуйидагича характерланади.

Ялпи миқдор тонна, ҳосилдорлик центнер ҳисобида

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубида илғор коллективлар ва ходимларнинг, социалистик мусобақа байроқдорларининг, меҳнатнинг янги, янада илғор формалари ва методлари жонкуярларининг ватанпарварлик ташаббуси юксак баҳога ва қўллаб-қувватлашга, уларнинг тажрибаси эса кенг кўламда оммалаштиришга арзийди дейилади.

Областда тажрибасини ўрганса арзийдиган пахта усталари кўплаб етишиб чиқди, уларнинг сафи тобора кенгаймоқда. Юқорида тилга олинган «Октябрь» колхозининг Бозор Донаев бригадаси гектаридан 66,5 центнердан пахта олди, Нормурод Умаров, Қувон Бўронов, Ҳиммат Қодиров бригадаларида ҳосилдорлик 55-60 центнер бўлди. Бу бригадаларда дала ишларининг батамом механизм-агрегатлар зиммасига ортилиши, ер шароити ҳисобга олиниб, ўғитлаш картограммасига амал қилиниши ҳосилдорликда юксак кўрсаткичларга эришиш имконини бераётир.

Кейинги йилларда деҳқончилик маданияти юксалтирилмоқда, ғўза ўстириш усуллари такомиллаштирилмоқда, пахтачилик интенсивлаштирилмоқда, техника базаси мустаҳкамланмоқда. Деярли барча колхоз ва совхозларда комплекс механизациялашган пахтачилик бригадалари тузилди. Эндиликда барча хўжаликлар пахтачиликдаги ишларнинг айрим турларини механизациялашдан бутун ишлаб чиқариш жараёнини тўла механизациялаш йўлига ўтиб олди. Бу тадбирлар яхши самаралар беряпти.

Масалан, 1965—1966 йилларда область бўйича ялпи ҳосилнинг 15—16 проценти машиналарда терилган бўлса, 1976 йилда тенг ярми, 1977 йилда эса 60,3 проценти терилди. Ўтган йилдагина машиналар шарофати билан меҳнат унумдорлиги колхоз сектори бўйича 14.7 процент ўсди. Колхозчиларнинг бир ойлик иш ҳақи кўтарилиб, ўртача 120 сўмга борди.

Шу муносабат билан механизатор кадрлар тайёрлашга жиддий эътибор берилаётганини айтиб ўтиш ўринлидир. Ҳар бир колхоз, совхоз, районда механизаторлар тайёрлаш беш йиллик планлари тузиб чиқилган. Бунда пахтачиликдан ташқари ғаллачилик, хусусан маккажўхорикорлик, чорвачилик, боғдорчилик ва бошқа тармоқларни ҳам малакали механизатор кадрлар билан мустаҳкамлаш кўзда тутилмоқда. Бундан кейин ҳам техника тараққиёти кучайтирилиши муносабати билан ҳар бир хонадондан камида битта механизатор тайёрлаш масаласи кун тартибига қўйилди, ўнинчи синфни битирган қиз-йигитлар, колхозчилар, совхоз ишчиларидан катта группаси ҳунар-техника билим юртлари, механизация мактаблари курсларида ўқитилмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда эълон қилинган республикада механизатор кадрлар тайёрлашни кучайтиришга чорловчи қарори бу борада муҳим дастуриламал бўлмоқда.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш — жуда муҳим умумпартиявий, умумхалқ вазифасидир, дейилади Мактубда. 1978 йилда бу тармоқни жуда юксак суръатлар билан ўстириш белгиланган.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин ва сермазмун докладларидан келиб чиқадиган улкан вазифаларни шараф билан бажариш, КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун курашаётган Самарқанд области меҳнаткашлари 1978 йилда 600.000 тонна пахта етиштиришга қарор қилдилар.

Азамат пахтакорлар белгиланган марраларга эришибгина қолмасдан, янада улкан муваффақиятларни қўлга киритиш тадбирларини кўрмоқдалар. Пахта-беда алмашлаб экиш кенг жорий этилиши туфайли ҳам тупроқнинг унумдорлиги кўтарилмоқда, ҳам чорва моллар озуқа базаси мустаҳкамланмоқда. Ўтган йили область бўйича суғориладиган бедапояларнинг ҳар гектаридан 200,4 центнердан ҳосил олинди, жами 529 минг тоннага яқин беда пичани ғарамланди, бу ундан олдинги йилдагидан деярли 14 минг тонна кўп демакдир.

Маккажўхори алмашлаб экиш схемасидан тобора кўпроқ жой олмоқда. Шуниси қувончлики, ўтган йили область хўжаликлари гектаридан 85.3 центнердан маккажўхори дони олдилар, megandаги 36 минг тонна ўрнига 80 минг тоннага яқин дон тайёрладилар, доннинг ялпи миқдорини бир йилда салкам 13 минг тонна кўпайтирдилар. 1978 йилнинг вазифаларини ҳал этишда ана шу факторлар тўла ишга солинади ва кенгайтирилади. Ҳозир беда, маккажўхори уруғи тайёрлаш, карталар ажратиш, суғориш шохобчаларини тартибга келтириш ишлари қизитилмоқда. Чигит экиш бошлангунча бошқа ҳамма турдаги экинларни экиб, сепиб бўлиш ҳамма ва ҳар бир кишининг жонажон ишига айланди. Партия, совет ташкилотлари меҳнат аҳлининг куч-ғайратини шунга йўналтирмоқда.

Самарқандликларнинг ибратли ишлари ҳақида гап борганда қуйидагиларни тилга олиш мароқлидир. Улар ғаллачилик ва бошқа тармоқларни янада ривожлантириш билан чорвачиликни пахтачилик даражасига кўтариш учун курашмоқдалар. Ҳар бир хўжаликда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII пленуми қарорлари асосида чорва молларини туёқ сони ҳисобига кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш, чиқимга йўл қўймаслик, наслни яхшилаш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, қоракўлчиликда қўзилатиш мавсумини уюшқоқлик билан кутиб олиш чоралари кўрилмоқда. Чорва қишловини соз ва бехатар ўтказиш партия, совет ташкилотлари, бутун жамоатчиликнинг диққат марказида бўлмоқда.

Пахтачилик область экономикасида асосий тармоқдир. Пахта етиштиришни кўпайтиришда комплекс механизация бутун чоралар билан кенг кўламда жорий этилмоқда. Колхоз ва совхозларда ишлаб чиқариш планлари тузилиб тасдиқланмоқда, шароит ва имкониятлар ҳисобга олинган ҳолда технологик карталар тузилиши меъёрига етказилмоқда. Бу йил область бўйича тайёрланадиган 600.000 тонна пахтанинг 80 процентини «зангори кема»ларда териш кўзда тутилмоқда. Юқорида айтилганидек, область бўйича пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 35 центнерга етказилади, ҳар бир машинанинг мавсумдаги иш унуми 30-35 процент оширилади. Кўпчилик хўжаликлар, айниқса совхозлар теримда иложи борича қўл кучи ишлатмаслик чораларини кўрмоқда.

«Ўзсельхозтехника» область ва район бирлашмалари, колхозлар ва совхозларнинг устахоналарида техника ремонти тезкорлик билан олиб борилмоқда, ер ҳайдаш, чигит экиш, чопиқ тракторлари, механизм-агрегатлар синовдан ўтказилиб, линейкаларга чизиб қўйилмоқда. Область партия комитети ва область ижроия комитети томонидан тузилган махсус комиссияларнинг аъзолари ҳар бир район, колхоз, совхозда бўлиб кўкламги ишларга тайёргарликнинг боришини назоратдан ўтказмоқда, мусобақа шартларининг бажарилишини текширмоқда, йўл қўйилган камчиликлар шу ернинг ўзида оператив тарзда бартараф этилмоқда.

Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида она-Ватанга 600.000 тонна пахта етказиб беришга азму қарор қилган Самарқанд областининг азамат меҳнаткашларига ўз юксак социалистик мажбуриятларини бажаришларида янги омадлар тилаймиз.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

халқаро воқеалар
ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ТАСЛИМЧИЛИК ЙЎЛИ БАРБОД БЎЛГАНЛИГИНИ ТАН ОЛДИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Миср президенти А. Садат бу ерда миллий матбуот клубида сўзлаган нутқида исроиллик агрессор олдида таслим бўлиш сиёсатини оқлашга яна уриниб кўрди. Садат ўзининг бу сиёсатини дабдаба билан «тарихий ташаббус» деб атади. Айни вақтда у Миср раҳбарлиги Исроилга ҳадеб ён берганлигига қарамай, Исроил қаттиқ позицияда турибди, деб тан олишга мажбур бўлди.

Садат зорланиб бундай деди: «биз ҳамма чорани кўриб бўлганимизда бизга 1967 йилдаги чегараларга қайтмаймиз», деб айтишди. Бизга Фаластин халқи ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқига эга эмас, деб ҳам айтишди. Бизга Исроил ҳукумати араб ерларида қонунга хилоф равишда вужудга келтирилган манзилгоҳлар тўғрисидаги масалада муросага келишга рози бўлишдан кўра, истеъфо беришни афзал кўради дейишди. Бизга араблар Қуддусга даъво қилишга ҳақли эмас, дейишди...» Исроил Иордан дарёсининг ғарбий соҳили учун ва Ғазо сектори учун таклиф этаётган «йўл» Исроил оккупациясини давом эттиришга асосланган, деб таъкидлади Садат.

Бу ерда Миср президентининг ана шу гапларига унинг Тель-Авив билан сепарат битим тузишга қаратилган йўли барбод бўлганлигини амалда тан олиш деб баҳо бердилар. Лекин шунга қарамай Садат «мен бир мунча умидсизланган бўлсам ҳам, ўз ишимни давом эттираверaман», деди.

У Исроил раҳбарларининг муросага келмайдиган позициясини юмшатиш учун Тель-Авивга таъсир ўтказишни Қўшма Штатлардан ўтиниб сўради, «АҚШнинг жаҳон миқёсида и манфаатлари» тўғрисида гапирди, ана шу манфаатларга ўзининг чексиз содиқ эканлиги ҳақида Вашингтон маъмуриятига ваъда берди.

Миср президенти Американинг Яқин Шарқдаги ва Шимолий Африкадаги манфаатларига садоқат билан хизмат қилишга тайёр эканлигини рўй-рост айтди. Шу муносабат билан у АҚШ ҳукуматига мурожаат қилиб Мисрга қурол-яроғ етказиб беришни яна илтимос қилди. «Мен ўз сўзимнинг устидан чиқа олишимни исбот қилганим учун АҚШдан ҳар қандай ҳарбий ёрдам олишга интилавераман», — деди Садат. Бу масалада Американикларда ҳеч қандай шубҳа пайдо бўлмаслиги учун Садат Миср Сомалига қурол-яроғлар юборганлигини ва Миср қўшинлари билан бирга янги қурол-яроғлар юбориш масаласини кўриб чиқаётганлигини айтди.

ДАМАШҚ. (ТАСС). Сурия мудофаа министри М. Тлас «Тишрин» газетасида қуйидагиларни ёзади: АҚШ, Исроил ва уларнинг қўлида қурол бўлган Анвар Садат Атлантикадан тортиб Форс кўрфазигача араб мамлакатларини Америка таъсири остида бўлган зонага айлантиришни, бу районни Совет Иттифоқидан ажратиб қўйишни истайди. Бундан мақсад — Америка ва сионист монополияларнинг шу райондаги нефть бойликлари устидан ҳукмронлигини таъминлашдир. Маълумки, дейди у, муваффақиятли стратегия тобора кўпроқ дўстларга эга бўлишга асосланган. Аммо Садат бу принципга нисбатан қандай йўл тутди? У арабларнинг сафларини бузиб юборди, арабларнинг ҳаққоний ишини ҳаммадан кўра кўпроқ қўллаб-қувватлаётган давлатга — Совет Иттифоқига ҳужум кампаниясини бошлаб юборди. Антисоветизм кимга қўл келади? Фақат сионизм ва Америка империализмига қўл келади.

КЕСКИНЛИКНИ АВЖ ОЛДИРМОҚДАЛАР

● **ВАШИНГТОН**

Ғарб давлатлари Сомали томонидан Эфиопияга қарши агрессия бошланган Африка Мугузи районида кескинликни авж олдирмоқдалар. АҚШ мудофаа министрлигининг вакили бундай деди: Пентагон АҚШ 6-флотидаги эсминецни Қизил денгизга юборди. Эсминец Американинг Эфиопия соҳили яқинидаги ана шу районда сузиб юрган бошқа уч ҳарбий кемасига қўшилади. Маҳаллий обзорчилар таъкидлаб ўтганидек, ана шу «ҳарбий кучлар намойиши» Эфиопияга қарши агрессив урушда Сомалини «маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш» мақсадини кўзда тутади.

Америка ҳарбий кемаларининг Африка Мугузи яқинига тўпланиши НАТО блокидаги мамлакатларнинг Сомалига қурол-яроғ етказиб беришни кўпайтираётганлиги тўғрисидаги хабарлар тарқатилган бир пайтга тўғри келди. Бу қурол-яроғларнинг талайгина қисми учинчи мамлакат орқали, жумладан Яқин ва Ўрта Шарқ давлатлари орқали юборилмоқда. Шундай йўлларнинг бири сифатида Мисрдан фойдаланилмоқда.

Шу муносабат билан АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Бжезинскийнинг «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» журналида босилган суҳбати эътиборни ўзига жалб этади. У ана шу суҳбатида Қўшма Штатлар президент Садатнинг Мисрга Америка қурол-яроғларини етказиб бериш тўғрисидаги илтимосини жиддий равишда кўриб чиқаётганлиги ҳақида гапиради. Садатнинг ўзи «Тайм» журналида босилган суҳбатида мен Америка қурол-яроғларини олганимда улардан Исроилга қарши ёки АҚШнинг бошқа бирор иттифоқчисига қарши фойдаланмайман, деди. «Эндиликда, — деди у, мен учун бошқа ташвиш ҳам пайдо бўлди. Мен Африкадан, жумладан, Сомалидан ташвишли хабарлар олдим». Садат шу гаплари билан ана шу қурол-яроғлар Сомалига жўнатилади, деб шама қилганлиги аён бўлиб қолди.

● **НАЙРОБИ**

Ғарбий Германия Эфиопияга қарши агрессия қилган Сомалини ошкора қўллаб-қувватламоқда. Битим имзоланганлиги Могадишода эълон қилинди. Бу битимга мувофиқ, Бонн Сомали ҳукуматига 53 миллион марка қарз беради. Бу қарзнинг миқдори илгари ваъда қилинган 25 миллион маркадан 40 миллион маркага етказилди ва эндиликда 53 миллион марка миқдорида кўпайтирилди. Бериладиган қарзнинг кўп қисмидан ҳар хил қурол-яроғлар сотиб олиш учун фойдаланиш мумкин.

● **ПАРИЖ**

Сомали раҳбарлари ўз армиясининг Эфиопияга қарши агрессив ҳаракатларини қўллаб-қувватлашларини таъминлаш мақсадида «дўст» мамлакатларнинг Могадишодаги элчилари билан музокара олиб бормоқдалар. Франс пресс агентлигининг хабар беришича, кейинги бир неча кун ичида АҚШ, Англия, Франция, Италия, Ғарбий Германия элчилари билан, бир қанча реакцион араб режимларининг дипломатик вакиллари билан шундай музокаралар олиб борилган. Агентлик хабар беришича, Сомали ҳукумати «ҳарбий ва дипломатик соҳада» бериладиган мададни кучайтиришни илтимос қилиб, уларга яна мурожаат қилди.

(ТАСС).

ИНДОНЕЗИЯДА ҚАМОҚҚА ОЛИШЛАР

Индонезия маъмурлари студентларнинг бошлиқларини қамоққа олишни давом эттирмоқдалар. Хавфсизлик ва тартибни тиклаш қўмондонлиги штабининг бошлиғи адмирал Судомонинг айтишича, ҳозиргача жами 223 киши ҳибсга олинган. Улар ҳукуматга қарши чиқишларни тўхтатишдан бош тортганликлари учун қамоққа олинган. Судомонинг сўзларига қараганда, ҳукумат мамлакатдаги аҳволни тўла назорат қилиб турибди.

Январь ойининг ўрталарида студентларнинг ғалаёнлари кенг авж олиб кетган эди. Студентлар ғалаёнларининг қатнашчилари маъмурларни мамлакат олдида турган кескин проблемаларни ҳал этишга ноқобилликда айбламоқдалар. Ҳокимият вакилларининг айтишларича, бу ғалаёнлар танг вазиятни вужудга келтириши мумкин эди, чунки муайян кучлар ўз мақсадлари йўлида шу ғалаёнлардан фойдаланишга ҳаракат қилган эди. (ТАСС).

МАОРИФ СИСТЕМАСИНИ ДЕМОКРАТЛАШТИРИШ УЧУН

Туркия пойтахтида очилган «Демократик таълим учун» деган мавзуга бағишланган конференция Туркия ўқитувчилар иттифоқининг ташаббуси билан чақирилди. Конференциянинг ишида Туркиядаги қирқдан ортиқ жамоат ташкилотларининг вакиллари, парламент депутатлари, Туркия революцион ишчилари касаба союзлари конфедерациясининг раҳбарлари, маориф ходимлари касаба союзлари халқаро федерациясининг делегацияси қатнашмоқда.

Туркия ўқитувчилар иттифоқининг бош секретари Гюлтекин Ғозиўғли ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни хабар қилди: конференцияда ҳозирги Туркия маориф системасига тааллуқли муҳим проблемалар муҳокама қилинмоқда. Жумладан, маориф соҳасида ишлаётган ва иттифоққа аъзо бўлган 155 минг ходимга мамлакатда ўз касаба союзини вужудга келтириш ва коллектив шартномалар тузиш ҳуқуқини бериш тўғрисидаги масала ўртага қўйилди.

Туркияда саводсизлик масаласи ғоят кескин бўлиб турганлиги муносабати билан, деб таъкидлади Г. Ғозиўғли, конференция ана шу социал қолоқликка қарши курашни кучайтириш мақсадида зарур тавсияларни ишлаб чиқади. Ҳозирги вақтда мамлакат аҳолисининг қарийб 50 проценти ёзиш ва ўқишни билмаслиги мутлақо йўл қўйиб бўлмайдиган бир ҳолдир. Вилоят районларида ўқиш ёшидаги болаларнинг ярмидан кўпи ҳатто бошланғич мактабларга ҳам қатнаш имкониятига эга эмас. Меҳнаткашлар фарзандларининг ўрта ва олий ўқув юртларига кириши амри маҳол. Аммо бу ўқув юртларига кирган ёшлар ҳам одатда нормал ўқий олмайди. Моддий қийинчиликлар сабабли минг-минглаб студентлар ўқишни ташлаб кетишга мажбур. Шу боисдан, деб уқтириб ўтди Г. Ғозиўғли, турк ўқитувчилари мамлакатда маориф системасини чинакам демократлаштириш ва бу соҳада аҳолининг ҳамма табақаларига тенг имкониятлар яратиб бериш учун тинмай кураш олиб боришга бел боғлаганлар.

Конференцияга тақдим этилган докладлар орасида социалистик мамлакатларда маориф системасини батафсил анализ қилиш юзасидан ташкилотчилар тайёрлаган доклад делегатларнинг диққат-эътиборини ўзига жалб этди. Бу докладда СССРда, жумладан, Ўрта Осиё Совет Республикаларида маориф соҳасида эришилган буюк муваффақиятлар яққол мисоллар билан аниқ, равшан кўрсатиб берилди. Докладда янги совет Конституциясидан айрим парчалар келтирилади ва Советлар мамлакатининг аввалги асосий қонунларидаги қоидалар каби, бу Конституцияга ёзилган қоидалар ҳам муваффақиятли равишда амалга оширилаётганлиги таъкидлаб ўтилади. «Улуғ Октябрь социалистик революциясидан илгари, — дейилади ҳужжатда, — чор Россиясидаги қирқ миллат ва элатнинг ҳатто алфавити ҳам йўқ эди, эндиликда уларнинг йирик олимлари, таниқли ёзувчилари, ривожланган замонавий адабиёт ва фани бор». Докладда Тожикистон ва Ўзбекистон Совет республикалари мисолида бу республикаларда яшовчи қардош халқларнинг муваффақиятлари ва маданий савияси ғоят тез ўсганлиги ҳақида, жабр-зулм, эксплуатация, камситишдан ва буржуа жамиятининг бартараф қилиб бўлмайдиган бошқа иллатларидан халос бўлган мамлакатда кишилар учун кенг имкониятлар яратиб берилганлиги тўғрисида гапирилади.

А. ЕРОВЧЕНКОВ.
(ТАСС).

ПРОТОКОЛ ИМЗОЛАНДИ

✦ **КОБУЛ.** Бу ерда мамлакатнинг шимолий вилоятларида безгакка қарши кураш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси ўртасида тузилган протокол имзоланди.

Ҳужжатга мувофиқ Совет Иттифоқи Афғонистонга текин лаборатория ускуналари, транспорт воситалари ва дори-дармонлар етказиб беради. Безгакка қарши курашувчи совет медик мутахассислари группаси ҳам Афғонистонга боради.

Совет мутахассисларининг ёрдами, деб таъкидлайди шу муносабат билан «Кабул таймс» газетаси, Афғонистон ҳукумати ана шу хавфли касалликни батамом тугатиш учун бутун куч-ғайратини сарфлаётган ҳозирги пайтда зарур ва ўз вақтида кўрсатилаётган ёрдамдир. Мамлакатдаги энг муҳим қишлоқ хўжалик районларининг аҳолиси вақти-вақти билан безгак касалига дучор бўлмоқда.

МАОЧИЛАРНИНГ «СИНФИЙ МАНТИҚИ»

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

Фактларни сохталаштириш, уларнинг моҳиятини қўпол равишда бузиб кўрсатиш — Пекин пропагандасининг кундалик иши бўлиб қолди. Аммо маочилар ўзларининг халқ манфаатларига зид сиёсатини оқлаш учун марксизм назариясини рўкач қилиб, Советларга қарши, социализмга қарши ҳаракатларини сохта революцион сафсаталар билан тўлдириб қилаётган тарғиботчилик найранглари айниқса сурбетликдан бошқа нарса эмас.

Яқинда армия газетаси «Цзефанцзюнь бао»да эълон қилинган ва Хитойнинг бошқа марказий газеталарида кўчириб босилган редакцион мақола шу жиҳатдан жуда характерлидир. Хитойни милитарлаштиришни кучайтиришга даъват қилувчи бу мақола «синфий кураш олиб бориш» зарурлигини пеш қилиб, шу сиёсатни асосламоқчи бўлади. «Армия, — дейилади мақолада, — мамлакат ичкарисидаги синфий курашда ҳам, халқаро майдондаги синфий курашда ҳам бош қуролдир...».

Бироқ маочилар кимга қарши ана шундай кураш олиб боришга чақирмоқдалар? Эҳтимол, улар ҳозирги Хитойда ҳамон роҳат-фароғатда яшаб турган буржуа унсурларга қарши ёки халқаро империалист кучларга қарши курашишга даъват қилаётгандир?!

Мутлақо бундай эмас. Мақоладан маълум бўлишича, Пекиннинг ҳозирги раҳбарлари армияни ўз сиёсий рақибларини — «тўртлар гуруҳи» ихлосмандларини тугатиш воситаси дебгина эмас, шу билан бирга Хитой меҳнаткашларининг маочилар сиёсатига қаршилигини зўравонлик билан бостириш қуроли, деб ҳам билмоқдалар.

Ташқи сиёсат соҳасидаги мақсадларга келганда Хитой раҳбарлари империалистларни ўзларининг синфий душмани деб асло ҳисобламаётганликларини ҳаммага маълум фактлар кўрсатиб турибди. Аксинча, улар империалистларни қуролланиш пойгасини кучайтиришга, Ғарбий Европадаги ва Жануби-Шарқий Осиёдаги, Африкадаги ва Яқин Шарқдаги позицияларни мустаҳкамлашга доимо чақирмоқдалар.

Ана шу ҳақиқатан ҳам ғаройиб «синфий мантиқ» туфайли Хитой тарғиботчиларининг қалами билан агрессив НАТО блоки мўъжизали тарзда «тинчлик таянчи»га, Ғарбий Германия реакционерлари ва милитаристларининг раҳбари Штраус «прогрессив арбоб»га, Чили халқининг жаллоди Пиночет эса ўз бўлмаса революционерга айланиб қолмоқда.

Ана шу «синфий ёндашиш»га асосланаётган маочилар Европадаги капиталистик мамлакатларни социализмга қарши «ягона фронт»га бирлашишга чақирмоқдалар, меҳнаткашларнинг улуғ Ленин ташкил этган дунёда биринчи давлати — Совет Иттифоқини эса «энг хавфли душман» деб атамоқдалар.

Маочилар ўзларининг жиноятқорона сиёсатини доимо сохта революцион сафсаталар билан ниқоблашга, ХХР раҳбарлари социализм ишига хиёнат қилганларини ҳам шу сафсаталар билан пардалашга, уларнинг жаҳон реакцияси орасидаги энг уришқоқ кучлар билан ҳамкорлигини шу сафсатабозлик билан пардалашга уринмоқдалар. Аммо бу найрангбозлик кимни лақиллата олади? Хитойликларнинг ўзлари айтганларидек, «ҳеч қачон бўрини қўй деб, маргимушни эса қанд деб билиш ярамайди».

В. ГОНЧАРОВ,
(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **СОФИЯ.** Болгарияда механизаторлар куни тантанали равишда нишонланди. Мамлакат қишлоқ хўжалигининг бошқа ходимлари билан биргаликда социалистик Болгарияни янада ривожлантириш ва равнақ топтириш ишига катта ҳисса қўшаётган меҳнатчиларни муборанбод қилди.

Республика механизаторлари ўз ишининг чинакам усталари бўлиб қолишди. Ватан уларнинг кўпларини Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон билан тақдирлади. Дала меҳнатчиларининг ихтиёрида замонавий серунум техника — «К-700» ва «Т-150» маркали тракторлар, «Колос» ва «Нива» маркали комбайнлар бор. Республикадаги кўпгина округларнинг механизаторлари мана шу февраль кунларида БКПнинг бўлажак миллий конференцияси шарафига оширилган мажбуриятлар олиб, қишлоқ хўжалик машина — механизмларини кўкламги экиш кампаниясига тайёрлашни муддатидан илгари тугалладилар.

✦ **БРЮССЕЛЬ.** Бельгиянинг энг йирик Гент шаҳридаги «Сидамр» металлургия комбинати ишчиларидан 4,5 минг киши катта муваффақиятга эришди. Меҳнаткашларнинг забастовкаси натижасида маъмурлар янги коллектив шартномани имзолашга мажбур бўлди. Бу шартномада ишчиларнинг ҳаммасини иш билан таъминлаш ва иш ҳақини ошириш кўзда тутилади.

«Вольво» автомобиль компаниясининг Гентдаги йиғув заводи ишчиларидан 3 минг киши ҳам ғалабага эришди. Улар корхона эгаларини ишлаб чиқаришни «модернизациялаш» баҳонаси билан кўплаб кишиларни ишдан бўшатиш режасидан воз кечишга мажбур этдилар.

✦ **БУЭНОС-АЙРЕС.** Чили молия министрлиги миллий валютани яна девальвация қилганлиги тўғрисида хабар берди. 1978 йил давомида бошқа валюталарга нисбатан песони жами 21,4 процент девальвация қилиш мўлжалланмоқда.

Бундан аввалги йилларда Чили пули кўп марта қадрсизланган эди. Песонинг доимо қадрсизланиб бораётганлиги мамлакатда хўжалик фаолияти чуқур тангликка учраганлигидан далолат беради. Хунта мамлакат экономикасининг асосий секторларини ажнабий монополиялар қўлига топшириб қўйган.

✦ **ТРИПОЛИ.** Бу ерда маориф масалалари юзасидан ривожланаётган мамлакатларнинг конференцияси очилди. Конференция ишида Осиё, Африка, Латин Америкаси ва Европадаги 79 давлат вакиллари, шунингдек БМТ, ЮНЕСКО, Африка бирлиги ташкилоти ва бошқа халқаро ташкилотларнинг делегациялари иштирок этмоқдалар.

Конференция қатнашчилари маориф проблемаларини ва ривожланаётган мамлакатларда миллий кадрлар тайёрлаш проблемаларини, педагогик фаолиятни ташкил этиш, сиёсий, касаба союз ва ижтимоий ҳаётда ўқитувчиларнинг иштироки билан боғлиқ масалаларни, шунингдек бир қанча илмий иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий проблемаларни муҳокама қиладилар. Ирқий асоратга, янги мустамлакачиликка, сионизмга ва империалистик монополияларнинг зулмига қарши кураш мустақилликни, тинчлик ва тараққиётни қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган кучлар билан бирдамликни мустаҳкамлаш масалалари ҳам конференция кун тартибига қўйилган.

(ТАСС).

КАМПУЧИЯНИНГ АГРЕССИВ ҲАРАКАТЛАРИГА ЗАРБА

ХАНОЙ. 7 февраль. (ТАСС). Вьетнам ахборот агентлиги (ВИА) Вьетнам суверенитетига ва территориал бутунлигига тажовуз қилаётган Кампучия қўшинларининг янги қуролли ҳаракатлари тўғрисидаги ахборотни эълон қилди.

4 ва 5 февраль кунлари Кампучия қўшинлари Вьетнам территориясидаги аҳоли зич яшайдиган бир қанча районларини, шу жумладан Тэйнинь вилоятининг чегарадан 6 километр нарида жойлашган Бенкау шаҳрини, чегарадан 14 километр наридаги Лонган шаҳрини, шунингдек чегарадан 14 километр наридаги вилоят маркази — Тэйнинь шаҳрини олисга отадиган тўплардан ўққа тутганлар. Ўққа тутиш натижасида катта моддий зарар етказилган, тинч аҳоли орасида 10 киши ўлган ва 20 киши жароҳатланган.

Шу давр ичида Кампучия қўшинлари Кханьан ва Кханьбинь қишлоқларига, шунингдек Анзянг вилоятининг бошқа аҳоли пунктларига ҳужум қилганлар. Анзянг вилоятидаги Вьетнам қуролли кучлари, дейилади ахборотда, Вьетнамнинг суверенитети ва территориал бутунлигини, Вьетнам халқининг хаёти, мол-мулки ва тинч меҳнатини ҳимоя қилиб, Кампучия қуролли кучларининг жиноятқорона ҳаракатларига жавобан уларга қаттиқ зарба бердилар. Кханьан ва Кханьбинь қишлоқларида Кампучиянинг тўрт батальони оғир талафот кўрди, душманнинг мингдан ортиқ солдати сафдан чиқарилди, асирлар ва кўп миқдордаги қурол-яроғ қўлга туширилди. Кампучиянинг тирик қолган солдатлари тум-тарақай қочиб қолди ва улар чегара нариёғига улоқтириб ташланди.

Лонган вилоятидаги Вьетнам қуролли кучлари ҳам хужум қилган Кампучия қўшинларига қаттиқ зарба бердилар. Кампучиянинг кўпгина солдатлари ўлдирилди ва жароҳатлантирилди, кўп миқдордаги қурол-яроғ қўлга туширилди.

ОЙБЕК — НАВОИЙШУНОС

Алишер Навоий туғилган куннинг 537 йиллигига

Улуғ Октябрь социалистик революциясигача бўлган ўзбек адабиётини тадқиқ этиш, унинг атоқли намояндалари ижодларини кенг ўқувчилар орасида тарғиб этишда академик, атоқли ўзбек шоири ва адиби Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбекнинг хизматлари каттадир. Айниқса, у буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоийнинг ҳаёти ва ижодини ўрганиш соҳасида муҳим ишлар олиб бориб, совет навоийшунослигининг ривожланишига салмоқли ҳисса қўшди.

Ўзбекистон ССР ҳукумати 1938 йилда Навоийнинг туғилганига 500 йил тўлишини (1941) кенг нишонлаш чора ва тадбирларини кўриб чиқиб, юбилейни ўтказиш комитети тузади. Юбилей комитети олдида Навоийнинг даври, ҳаёти ва ижодини ўрганиш, шоирнинг асарларини нашр эттириш, Навоий ижоди камолотга эришган адабий муҳитни ўрганиш каби катта вазифалар турар эди. Мана шу муносабат билан шоирнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида ёзилган мақолалар 1940 йилда «Родоначальник узбекской литературы» номли илмий тўпламда нашр этилди. Ойбек ҳам Навоий адабий меросини чуқур ўрганишга киришиб, «Навоийнинг дунёқараши масаласига доир» ишини ёзади. Бу иш 1940 йилда «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» журналида босилиб чиқади.

Адиб бу мақоласида Алишер Навоийнинг ўз она тилини бадиий жиҳатдан дағал деб камситувчиларга қарши чиқиб, ўзбек тилининг тантанаси учун курашибгина қолмай, балки у ўша давр адабиётида ҳукм сурган формалистик оқимга ҳам қарши курашганлиги ҳамда Навоий учун поэзия равнақида ёлғиз шакл эмас, балки мазмун ҳам энг муҳим омил эканлиги ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини баён этади.

Навоий поэзияда ғоянинг устунлигини тасдиқловчи асосий принципни олға суриб, адабиётни фикрий камбағалликдан қутқаришга интилган, бутун ижодиётини ана шу принципга, яъни асарнинг мазмундорлик талабига бўйсунган. Навоийнинг фикр санъаткори эканлиги масаласига мақолада муфассал тўхтаб ўтилган.

«...Ўз халқим тақдири ҳақида ўйлаб юриб, янги темага жазм қилдим. Навоий шеърияти ва Навоий образи ҳамиша кучли бир қуёш каби кўнглимни тортар эди. Болалигимданоқ асарларини севиб ўқиганим ўзбек халқининг классик шоири Алишер Навоий ҳақида асар ёзишни анчадан бери мўлжаллаб юрар эдим. Ўз асарларимда шоир Навоий образини яратишга зўр майл, орзу, истагим бор эди. Улуғ инсонпарвар шоирнинг ўрта аср тунини ёрқин машъаладай мунаввар қилган образи тасаввуримни чулғаб олган эди. «Навоий» поэмасини ёздим...», дейди Ойбек.

1937 йилда ёзилган бу поэма 326 мисрадан иборат бўлиб, улуғ мутафаккир умрининг охирги палласини тасвир этади.

Ойбек 1962 йил «Шарқ юлдузи» журналининг иккинчи сонида «Навоий» романини қандай ёздим» мақоласи билан чиқади. Бунда у «...Тахминан 1936—37 йилларда кичик поэма «Навоий»ни ёздим. Лекин бу машқ Навоий образини яратишда чизилган фақат бир эскиз эди. Кейин «Навоий» романини ёздим. Бунинг учун, албатта, Навоийнинг барча асарлари, яшаган даврининг тарихи, у даврнинг социал қиёфаси, у давр жамиятининг характери, урф-одати, ҳулқ-атвори билан танишишга тўғри келди. Кўп тарихий фактлар, материаллар йиғдим, уларни таҳлил этиб, мағзини чақиш учун чуқур ҳис этишга, ўйлашга бошладим. Юрсам ҳам, турсам ҳам Навоийни ўйлар эдим. Унинг маънодор, ақлли кўзлари, хушфеъл, раҳмдил, олижаноб қиёфаси, асл, пок, улуғ қалбини ҳис этардим, кўз ўнгимда кўрардим. Унинг теран, нозик фалсафий фикрларини тўла тушунишга уринардим. Ниҳоят, ёзишга киришдим. Романда асосан у даврдаги социал ҳаётни, кучли интригаларни, мураккаб сиёсий воқеаларни акс эттиришга тиришдим...», деб ёзган эди.

Ойбек «Навоий» романи билан ўзбек совет прозасида тарихий-биографик роман жанрига асос солди ва шу жанрни умумсовет адабиёти тараққиётида янги босқичга кўтарди. Бунинг учун Ойбек тарихий ҳодисаларни, фактларни пухта ўрганди, улардан тарихий юксалишнинг туб моҳиятини, тараққийпарвар кучларнинг ўз замонасидаги энг яхши ижтимоий идеаллар учун курашини ифодалайдиган воқеа ва фактларни танлаб олди. Романда тарихий шахс Навоий образи орқали XV аср ҳаётининг ҳаққоний тасвири берилади.

Адибнинг ютуғи шундаки, у Навоийнинг буюклиги, инсонпарварлиги, ўз синфининг реакцион томонларини ёриб чиқиб, эзувчилар зулмидан безган халқ манфаатларини ҳимоя қилиш даражасига кўтарилганлигини тасвирлаб бера олди.

Ойбек бу романни юбилейга қадар китобхонларга тақдим этиш ниятида эди. Лекин Улуғ Ватан уруши туфайли юбилей қолдирилади. Ёзувчининг «Навоий» романидан айрим парчалар 1941 йилда «Навоий» (қиссадан парчалар), 1944 йилда «Улуғ шоир» (романдан парчалар) ҳолида босилади. 1942 йилда эса асар ёзиб тугатилади ва 1944 йилда тўлиқ ҳолда босилиб чиқади.

Ойбекнинг «Навоий» романи совет навоийшунослигининг ривожланишига ҳисса қўшган асосий муваффақиятлардан бири бўлиб, турли тилларга таржима қилинган.

Ойбекнинг навоийшунослик соҳасидаги фаолияти 1948 йил адибнинг 500 йиллик юбилейи кезларида айниқса қизғин тус олди. Унинг таҳрири остида 1948 йилда «Улуғ ўзбек шоири» ва «Великий узбекский поэт» мақолалар тўплами нашр этилди. Ойбек газета саҳифаларида буюк шоир Алишер Навоийнинг ҳаёти ва ижодига оид қимматли мақолалари билан ҳам фаол иштирок этди.

Унинг «Қизил Ўзбекистон» газетаси саҳифаларида «Улуғ мутафаккирнинг ҳаёти ва ижод йўли» номли мақоласи босилди. Бу мақола уч суҳбатдан иборат бўлиб, Ойбек Навоийни тарихий фактлар асосида шоир, олим, тадбирли давлат арбоби сифатида гавдалантиради. Навоийнинг юбилейи Совет Иттифоқидаги барча миллатларнинг қувончли байрамига айланиб кетганини ва у бадиий сўзнинг улуғ устодлари Шота Руставели, Низомий Ганжавий, А. С. Пушкин, Т. Шевченко ва Л. Толстой каби севимли санъаткор эканлигини фахр билан қайд қилади.

Ойбек, булардан ташқари, кўплаб асарларни нашрга тайёрлади ва муҳаррир бўлди. У Алишер Навоийнинг «Мезонул-авзон» асарининг илмий-танқидий текстини (1949) И. О. Султонов билан ҳамкорликда, Алишер Навоий «Танланган асарлари»нинг III томига кирган «Мажолисун-нафоис», «Муҳокаматул-луғатайн» (1948) асарларини П. Шамсиев билан ҳамкорликда нашрга тайёрлади. «Ўзбек адабиёти хрестоматияси» (1945) Ойбек таҳрири билан нашр эттирилди. «Ўзбек поэзияси антологияси»га (1951) ёзган сўзбошиси билан ҳам навоийшуносликка ҳисса қўшди.

Ойбек Навоийнинг ҳаёти ва ижоди бўйича 1935—36 йилларда «Алишер Навоийнинг ҳаёти ва ижоди» ҳақидаги илмий ишини тугатган эди. Ўз вақтида нашр этилмаган бу ишнинг айрим қисмлари 1961 йилда «Ўзбек тили ва адабиёти масалалари» журнали саҳифаларида босилиб чиқди.

«Навоийнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида» бўлимида эса буюк сиймонинг ижодига оид танқидий асарлар етарли бўлмагани айтилади. Шоирнинг ҳаёти ва унинг сиёсат, адабиёт ва санъат соҳасидаги маҳсулдор фаолиятини тасвир этадиган «Равзатус-сафо», «Ҳабибус-сияр», «Бобирнома», «Бадоеул-вақое» каби тарихий ва мемуар китобларда маълумотлар учраса-да, улар илмий биография яратиш учун етарли эмаслигини айтиб, Навоийнинг таржимаи ҳолига оид муфассалроқ маълумотлар беришга ҳаракат қилади. Булардан ташқари, Ойбек Навоий билан Султон Ҳусайн муносабатини ёрқинроқ очишга уринади.

Ойбек илмий ишининг журналда босилган «Навоий ғазалиёти» қисмида Навоийнинг лирик ижоди тўғрисида фикр юритилиб, унинг «Чор девон»и ҳақида тўхталиб ўтади. Мақолада Навоий ғазалиётининг асосий мавзуи, бадиий приёмлари билан қисқача таништиради ва буларнинг илмий таҳлилига ўтади. Ойбек унда Навоийнинг лирикадаги маҳорати устида кенг тўхталиб, ғазаллари жонли, юксак ҳислар, туйғулар, нозик ва теран ифодаловчи тасвир воситаларига бой эканлигини ёритади. Шу билан бирга Навоий поэзиясининг синфий характери, Навоий услубини туғдирган омиллар ҳақида ҳам тўхталиб, мукаммал маълумотлар беради.

1944 йилда Ойбек ўзбек адабиётшунослигига жумладан, навоийшунослигига қўшган салмоқли ҳиссаси, ўзбек совет адабиёти равнақи йўлидаги катта хизматлари учун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига ҳақиқий аъзо қилиб сайланди. У ёш навоийшуносларга ғамхўр раҳбар ҳам эди. У таниқли рус танқидчиси А. Дейч билан Навоийнинг ҳаёт йўлини ёритувчи монография яратди.

1946 йилда эса ўқувчиларга манзур бўлган «Навоий» романи учун СССР Давлат мукофотини олишга сазовор бўлди.

Ф. МУСАМУҲАМЕДОВА,
филология фанлари кандидати.

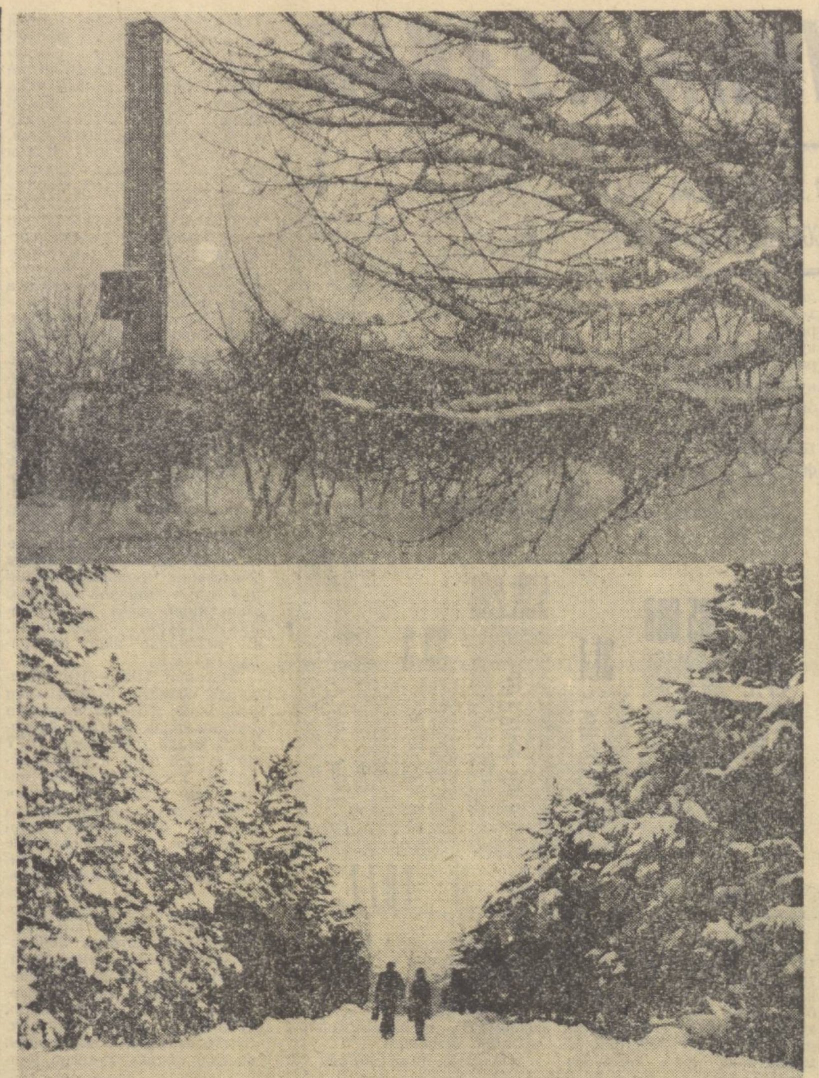

Қиш қишлигини қиляпти.
В. Таран фотоэтюдлари.

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

ТЕЖАЛГАН МЕТАЛЛДАН

Фарғона газ аппаратлари заводининг коллективи бултур ўн кун тежалган металл ҳисобига ишлади. Материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш хусусида киритилган рационализаторлик таклифларини жорий этиш туфайли шунга эришилди.

Корхонада инженер Э. Кучук ва кесувчи Г. Люсьев таклифига биноан газ плита деталлари заготовкасини янгича бичиш схемаси қўлланди. Бу эса йилига 30 тонна чамаси листовой пўлатни тежаш имкониятини берди. Газ плитаси айрим деталларининг конструкциясидаги ўзгаришлар бир неча тонна пўлатни тежади.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубини муҳокама қилиб беш йилликнинг учинчи йилида тежалган металлдан камида 100 та газ плитаси тайёрлашга қарор қилди.

РЕКОНСТРУКЦИЯЛАШ САМАРАСИ

Шарғун кўмир брикетлари фабрикасида янги пресс монтаж қилина бошлади. У соатига 50 тонна брикет чиқаришга мўлжалланган.

Янги прессни ишга тушириш натижасида кўмир брикетлари чиқариш бир ярим баравардан зиёд кўпаяди.

(ЎзТАГ).

Ахборот

ХОРАЗМ

«ҚАЛДИРҒОЧ» — ЛАУРЕАТ

Боғот районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Нариманов номли колхознинг ашула ва рақс ансамбли Хоразм область Ленин комсомоли мукофотини олишга мушарраф бўлди. Бу мукофот ансамблга 1977 йилги самарали ижодий фаолияти учун берилди. Лауреатлик дипломини топширишга бағишланган йиғилиш қатнашчилари қишлоқ меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш халқ ансамблининг доимо диққат марказида бўлажаклиги ҳақида гапирдилар.

ПЕШҚАДАМ ЭКИПАЖ

Туямўйин гидроузели қурилишида уч оғайни — Юрий, Анатолий, Вячеслав Зиганшинлар экипажи социалистик мусобақада ҳамиша пешқадам. Экипаж аъзолари шу кунларда май ойи ҳисобига ишламоқдалар. СССР Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллигигача йиллик топшириқни адо этиш оға-иниларнинг қатъий аҳдидир.

ПАХТАКОРЛАР — ФИЛЬМ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Шовот районидаги «Партия XIX съезди» колхози аъзоларининг фидокорона меҳнати ва ҳаёти кино ленталардаги ёрқин лавҳаларда ўз аксини топди. Қўшни Тошовуз райони деҳқонлари билан шовотликлар ўртасидаги қардошлик мусобақаси тасвирланган кадрлар ҳам қизиқарли чиққан. Шовот районидаги Алишер Навоий номли ўрта мактаб кинохаваскорлик тўгараги коллективи яратган бу фильм томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ЭНДИ—МОСКВАГА

Белоруссия пойтахти Минскда ўсмирлар ўртасида ўтказилган СССР биринчилиги мусобақаларида республикамиз вакиллари дуруст натижаларни қўлга киритдилар. Жумладан, самарқандлик динамочи Наталья Данилова 800 метрга югуришда 2 минут 09,3 секунд вақт сарфлаб, пешқадамлик қилди. Уч сакраш баҳсида эса тошкентлик студент Виталий Черников 15 метру 76 сантиметр натижа билан фахрли иккинчи ўринга кўтарилган бўлса, чирчиқлик Василий Исаев 15 метру 72 сантиметрни забт этиб, ғолиблик супасининг иккинчи поғонасини эгаллади. 400 метрга югурган самарқандлик Елена Чемина маррада бешинчи бўлди. Андижонлик студент Виктор Рубан узунликка сакрашда (7 метру 20 сантиметр) муваффақият қозонди. Энди республикамиз енгил атлетикачилари 27-28 февраль кунлари Москвада ўтказиладиган СССР — ГДР халқаро матчида иштирок этишади.

ФИГУРАЛИ УЧИШ:

ДУРУСТ НАТИЖАЛАР

Северодонецк шаҳрида кўнгилли спорт жамиятлари, ихтисослашган болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари вакиллари ўртасида Бутуниттифоқ шахсий команда биринчилиги мусобақаси ўтказилди. Муз устида нафосатли баҳсда мамлакатимизнинг Москва, Ленинград, Харьков, Челябинск, Норильск, Ереван шаҳарларидан 100 га яқин умидли фигурачилар иштирок этишди. Шахсий ҳисобда спорт рақси бўйича Тошкент фигурали учиш мактабининг талабаларидан Лариса Попова билан Олег Бурсов фахрли учинчи ўринни эгаллашди. Ёлғиз учиш бўйича Сергей Попов тўртинчи, Римма Ваҳобова саккизинчи бўлишди. 24 спортчи орасида Анатолий Басенко билан Саша Виктория 17-ўринни олишди. Мусобақада жами 14 коллектив иштирок этиб, команда ҳисобида москваликлар пешқадамлик қилишди. Свердловск ва Ленинград командалари иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди. Тошкентликлар мусобақада бешинчи бўлдилар.

ФУТБОЛ:

ҚИШКИ УЧРАШУВЛАР

Душанбада анъанавий халқаро қишки турнир мусобақаси ўтказилмоқда. Бу сафар 11 команда ўзаро куч синашяпти. Жумладан, мухлислар «Волан» (Будапешт), «Олға» (Фрунзе) «Хўжанд» (Ленинобод), «Уралмаш» (Свердловск), «Колхозчи» (Ашхобод), «Трактор» (Павлодар), «Автомобилист» (Термиз), «Қайрат» ва «Помир» командалари ўйинларини кузатмоқдалар. Термизлик футболчилар «Уралмаш» футболчиларига имкониятни бой бериб (1:3), «Помир» устидан муваффақият (1:0) қозонишди ва «Қайрат» билан очколарни баҳам (1:1) кўришди.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

⊙ **ШАХМАТ.** Аёллар ўртасида жаҳон чемпионлигига даъвогарлар М. Чибурданидзе билан А. Кушнир еттинчи марта ўзаро дона сурдилар. Бу ўйин ниҳоясига етмай, кечиктирилди.

⊙ **ХОККЕЙ.** Тошкентнинг «Бинокор» командаси «Перм»нинг «Молот» коллективи билан такрорий ўйинда имкониятни (2:5) бой берди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
11, 12 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.00 ДА
ЁШ РАҚҚОСАЛАР ВА ХОНАНДАЛАР ДАВРАСИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
РАҚҚОСАЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг дипломанти ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ДИЛАФРЎЗ ЖАББОРОВА
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
МАЪМУРА ЭРГАШЕВА
Навоий номли Ўзбек Давлат Академик Катта театрининг солисти
МАЛИКА АҲМЕДОВА
«БАҲОР» ансамблининг солистлари — Гулнора ЖЎРАЕВА, Гулчеҳра ФОЗИЛЖОНОВА, Уғилой САИДОВА;
ХОНАНДАЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
МУҲАББАТ ШАМАЕВА
Ортиқ ОТАЖОНОВ, Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Жўрабек НАРЗУЛЛАЕВ,
«БАҲОР» ва «ГУЗАЛ» ансамблларининг
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛЛАРИ
МУЗИКА РАҲБАРЛАРИ: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, СССР Давлат мукофотининг лауреати Бахтиёр АЛИЕВ; Туйғун ОТАБОЕВ.
Программани — Светлана Тагирова олиб боради.
ПРОГРАММАДА: шарқ халқларининг ашула ва рақслари.
Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан, шанба ва якшанба кунлари соат 10.00 дан сотилади.
КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

АНДИЖОН ШАҲРИДА
ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КЛУБИДА
(Привокзальная кўчаси 1-уй)
24, 25 ФЕВРАЛЬ КУНЛАРИ
ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИДАГИ ОРТИҚЧА МОЛЛАРНИНГ САВДОСИ БЎЙИЧА
РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ ЯРМАРКАСИ
ЎТКАЗИЛАДИ
ЯРМАРКАГА ҲАММА СИСТЕМА ВА ИДОРАЛАР САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ҲАМДА ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИНГ ВАКИЛЛАРИ ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ.
Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги.
«Узторгпосредконтора». «Ўзбекбирлашув».

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ
СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ 1940 ЙИЛ 4 АПРЕЛДАГИ МАЖБУРИЙ ОКЛАДЛИ СТРАХОВАНИЕ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУНИГА БИНОАН
1978 ЙИЛНИНГ 1 ЯНВАРИДАН БОШЛАБ
ГРАЖДАНЛАРНИНГ ХЎЖАЛИКЛАРИДАГИ МАЖБУРИЙ ОКЛАДЛИ СТРАХОВАНИЕГА ТЕГИШЛИ БЎЛГАН МОЛ-МУЛКЛАРНИ
ҲИСОБГА ОЛАДИ
ГРАЖДАНЛАРНИНГ ХУСУСИЙ МУЛКИ БЎЛГАН ҚУЙИДАГИ МОЛ-МУЛКЛАРИ ҲИСОБГА ОЛИНАДИ: бинолар, 6 ойликдан бошлаб йирик шохли қорамоллар, 1 ёшдан 18 ёшгача бўлган отлар, 1 ёшдан бошлаб қўйлар, эчкилар, туялар, эшаклар ва хачирлар, 9 ойликдан бошлаб чўчқалар.
Мол-мулкларнинг мажбурий окладли страхованиеси бўйича тўловларни Давлат страхованиеси инспекциялари ҳисоблаб чиқади, шундан кейин Давлат страхованияси ҳисобига мажбурий тўловларга тегишли бўлган пул ёзиб кўрсатилган страхование гувоҳномаси страхованиечига тақдим этилади.
ГРАЖДАНЛАР МАЖБУРИЙ ОКЛАДЛИ СТРАХОВАНИЕ ТЎЛОВЛАРИНИНГ 50 ПРОЦЕНТИНИ 1978 ЙИЛ 1 МАЙГАЧА, ҚОЛГАН 50 ПРОЦЕНТИНИ 1 СЕНТЯБРГАЧА ТЎЛАЙДИЛАР.
СТРАХОВАНИЕ ТЎЛОВЛАРИ ҚУЙИДАГИ ЖОЙЛАРГА ТЎЛАНАДИ: қишлоқ жойларида яшовчи гражданлар — халқ депутатлари қишлоқ советларига; шаҳар жойларида яшовчи гражданлар — СССР Давлат банки идораларига, турар жойлар яқинидаги омонат кассаларга, Давлат страхованиеси инспекцияларининг инспекторлари ва страхование агентларига; қишлоқ ва шаҳар жойларида яшовчи гражданлар — страхование тўловларини почта орқали Давлат страхованиеси инспекциялари, СССР Давлат банки идоралари ҳисобига юборишлари мумкин.
Белгиланган муддатда тўланмаган страхование тўловларидан ҳар бир ўтказиб юборилган кун ҳисоби бўйича 0,1 процент ҳажмида пения пули ундириб олинади.
ГРАЖДАНЛАР! МАЖБУРИЙ ОКЛАДЛИ СТРАХОВАНИЕ ТЎЛОВЛАРИНИ БЕЛГИЛАНГАН МУДДАТЛАРДА ТЎЛАНГ, УЛАРНИНГ ЙИҒИЛИБ ҚОЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ.
ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШ БОШҚАРМАСИ.
«УЗТОРГРЕКЛАМА».

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/II да **Князь Игорь**, 10/II да **Бир актли балетлар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/II да **Олтин девор**, 10/II да **Қиёмат қарз** (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/II да **Олифта** (17.00), 10/II да **Она қизим** (19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Қуролланган ва жуда хавфли** (катта зал), **Севги синови** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Қуролланган ва жуда хавфли — «МОСКВА» (10, 12, 14, 16, 18, 20.00), «НУКУС» (11, 13, 15, 17, 19, 10.45), «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Синдбоднинг еттинчи саёҳати — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Эй, бахтиёр инсон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12, 16, 20.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ТАНИҚЛИ МАСХАРАБОЗЛАР СТАНИСЛАВ ШЧУКИН ВА ВАЛЕРИЙ СЕРЕБРЯКОВЛАР ИШТИРОКИДА ЯНГИ ПРОГРАММА (19.30).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг В. И. Романовский номидаги Математика институти коллективи институтнинг катта илмий ходими М. Отахўжаевга отаси
Отахўжа УМАРОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Горнчилар, қаердасиз?» 10.25 — «Қора нон» (бадиий фильм, 2-серия). 12.10 — Концерт. 12.40 — Қишлоқ: ишлар ва муаммолар. 15.00 — Илмий-оммабоп фильмлар. 15.30 — «Бир парча шўрхок ер». 16.45 — «Алькоголизм ва уни даволаш». 17.15 — Рус тили. 17.45 — Орлёнок. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 18.55 — «Миллионлар ленинча университети». 19.25 — Концерт. 19.50 — «Қора нон» (бадиий фильм, 3-серия) 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.45 — Ҳужжатли фильм. 23.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — «Звёздочка». 12.25 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 12.55 — «Сарсонлик саргардонликда» (бадиий фильм, 2-серия). 18.00 — Ўзбекистон Ленин комсомолининг XXI съезди олдидан. 18.30 — Иқтисодий билимлар — оммага. 18.55 — Чорвачилик — тажриба ва муаммолар. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Назм ва наво». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Сарсонлик саргардонликда» (бадиий фильм, 3-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Физика. 20.00 — Эстетика. 20.40 — Реклама. 20.50 — Янгиликлар. 21.10 — Ўқитувчилар учун консультация. 21.40 — Назарий механика.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Композитор М. Ашрафий қўшиқлари. 10.30 — Саҳий ер. 11.15 — Депутат ва ҳаёт. 11.30 — Италия ва Франция қўшиқлари. 12.00 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадорлар сулоласи. 13.30 — Чет эл кинофильмларидан куйлар. 14.00 — Илғор тажриба мактаби. 16.10 — Ўзбекистон ёш композиторларининг ижоди. 18.20 — Ангренлик китоб тарқатувчи (радиоочерк). 19.00 — Саломатлик — туман бойлик. 19.10 — Ёшлик. 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — Концерт. 22.00 — F. Тошматов, О. Хатамов қўшиқлари. 22.30 — Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида. 22.40 — Замондошларимиз. 23.20 — Мақом кечаси.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-08-83, 32-55-04; масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-29; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Справка олиш учун — 33-02-92.

Р. — 02204. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 34.